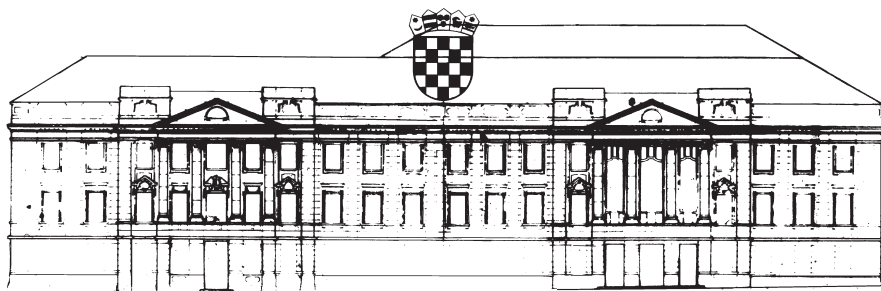

izvješća HRVATSKOGA SABORA

ISSN 1845-9404

GODINA XVIII.

BROJ 469

ZAGREB, 4.V. 2007.

25. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

**Predsjednik Sabora Vladimir Šeks na dočeku
mađarskog predsjednika Lászla Sólyoma**

Rad saborskih tijela	3	- Prijedlog zakona o audiovizualnim djelatnostima	28
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o umirovljeničkom fondu	6	- Konačni prijedlog zakona o sigurnosti u željezničkom prometu	29
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju	8	- Mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav i izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva	30
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o hrani	10	- Izvješće o poduzetim mjerama u vezi s onečišćenjem zraka iz Rafinerije nafte Sisak u razdoblju 2004. - veljača 2007.	33
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o veterinarstvu	11	- Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2006. godinu	34
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu	14	- Prijedlog odluke o proglašenju "Nacionalnog dana borbe protiv raka dojke"	35
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje	15	- Prijedlog godišnjeg izvješća o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske, s izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj	37
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine	16	- Prijedlozi odluka o razrješenju dijela dosadašnjih i o imenovanju dijela novih članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje	38
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društveno poticanoj stanogradnji	16	- Prijedlozi odluka o razrješenju dosadašnje predsjednice i dijela članova i imenovanju novog predsjednika i dijela članova Nacionalnog vijeća za znanost	39
- Prijedlog zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom	19	- Prijedlog odluke o imenovanju članova radne skupine za pripremu programa obilježavanja "Godine edukacije potrošača u Republici Hrvatskoj"	39
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske	21	- Protokolarni aktivnosti	40
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani	23		
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave	24		
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o Studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama	26		

17. travnja 2007.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav

- Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima
- Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2006. godinu
- Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2006. godinu
- Izvješće o radu pravobranitelja za djecu za 2006. godinu
- Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za telekomunikacije i o stanju i ostvarivanju načela i ciljeva regulacije telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj za 2006. godinu

18. travnja 2007.

Odbor za useljeništvo

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani
- Izvješće o provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2006. godine

Odbor za financije i državni proračun

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za "Projekt obnove ceste II"
- Izvješće o korištenju pretprijetnih programa pomoći Europske unije
- Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 86. stavka 2. Zakona o kreditnim unijama

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
- Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima
- Izvješće o utrošku sredstava osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006. godinu (NN, 148/2005) u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, glavi 21 aktivnost: 3811: tekuće donacije u novcu;
- izvješća s 8. i 9. sjednice Pododbora za hrvatske manjine u europskim državama

Odbor za ratne veterane

- Izvješće o provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2006. godine
- Prijedlog za imenovanje člana Upravnog odbora Zaklade hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

19. travnja 2007.

Odbor za europske integracije

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Europske konvencije za zaštitu audiovizualne baštine
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Kyotskog protokola uz okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima

Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša

- Izvješće o poduzetim mjerama u vezi s onečišćenjem zraka iz Rafinerije nafte Sisak u razdoblju 2004. do veljače 2007.

Odbor za informiranje, informatizaciju i medije

- Prijedlog zakona o audiovizualnim djelatnostima
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Europske konvencije za zaštitu audiovizualne baštine
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima
- Prijedlozi odluka o razrješenju dosadašnjih i o imenovanju dijela novih članova Vijeća za elektroničke medije
- Prijedlog odluke o razrješenju člana Programskog vijeća HRT-a

Odbor za pomorstvo, promet i veze

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za "Projekt obnove ceste II"
- Davanje suglasnosti za stavljanje u promet doplatne marke u poštanskom prometu- Humanitarna udruga "Pas u humanitarnom djelovanju"

24. travnja 2007.**Odbor za pravosuđe**

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i prekršajnih sudova
- Prijedlog zakona o prekršajima
- Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2006. godinu
- Pokretanje postupka kandidiranja za člana Državnoodvjetničkog vijeća
- Imenovanje sudaca općinskih i prekršajnih sudova u Republici Hrvatskoj- mišljenje Odbora

25. travnja 2007.**Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav**

- Konačni prijedlog zakona o volonterstvu

Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Kyotskog protokola uz okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime

Odbor za pomorstvo, promet i veze

- Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za telekomunikacije i o stanju i ostvarivanju načela i ciljeva regulacije telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj za 2006. godinu

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmjeni i dopuni i pristupanju srednjoeuropskom ugovoru o slobodnoj trgovini

Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove

- Prijedlog odluke o razrješenju i imenovanju članova Nacionalnog zdravstvenog vijeća
- Verifikacija donesenih rješenja o priznavanju prava na plaću državnim dužnosnicima
- Prijedlog za donošenje rješenja zastupnicima Hrvatskoga sabora i državnim dužnosnicima temeljem donesene odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 30.03.2007.- "NN", br. 34/07.

26. travnja 2007.**Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša**

- Prijedlog odluke o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju obiteljske kuće u k.o. Čaporice
- Prijedlog odluke o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju igrališta za golf s pratećim sadržajima "Crveni vrh", u k.o. Savudrija
- Prijedlog odluke o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju sportsko-rekreacijskog centra "Bijela kosa", u k.o. Vrbovsko i K.O. Gomirsko Vrbovsko

Odbor za informiranje, informatizaciju i medije

- Prijedlozi odluka o razrješenju dijela dosadašnjih i imenovanju dijela novih članova Vijeća za elektroničke medije

27. travnja 2007.**Odbor za obitelj, mladež i šport**

- Izvješće o radu pravobranitelja za djecu za 2006. godinu
- Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2006. godinu
- Programsko i financijsko izvješće Hrvatskog olimpijskog odbora za 2006. godinu

Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove

- Prijedlog odluke o imenovanju članova radne skupine za pripremu programa obilježavanja "Godine edukacije potrošača u Republici Hrvatskoj"

7. svibnja 2007.**Odbor za ravnopravnost spolova**

- Tema: Država blagostanja i ravnopravnost spolova: norveško iskustvo

16. svibnja 2007.**Odbor za useljeništvo**

- Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2006. godinu

Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša

- Prijedlog zakona o zaštiti okoliša
- Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 1997. do 2005. godine
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o biocidnim pripravcima

Odbor za europske integracije

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o biocidnim pripravcima
- Prijedlog zakona o zaštiti potrošača
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva

17. svibnja 2007.**Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva
- Prijedlog odluke o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju igrališta za golf s pratećim sadržajima "Crveni vrh" u k. o. Savudrija
- Prijedlog odluke o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izgradnju športsko-rekreacijskog centra "Bijela kosa" u k. o. Vrbovsko i k. o. Gomirsko Vrbovsko

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Proširen krug korisnika mirovina s pravom na povrat duga

Na 25. sjednici 19. travnja 2007. Hrvatski sabor je raspravljao o ovom zakonskom prijedlogu. Nakon rasprave zastupnici su izglasali Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Umirovljeničkom fondu kojim se osigurava da povrat duga dobije i oko 43 tisuće korisnika obiteljskih i najviših mirovina.

O PRIJEDLOGU

S obzirom na to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., proširen krug korisnika mirovina s pravom na obeštećenje, pokazala se potreba za odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona o Umirovljeničkom fondu, kako bi se omogućilo da novoobuhvaćeni korisnici prava na obeštećenje članstvom u Umirovljeničkom fondu ostvaruju pravo na obeštećenje počevši od polovice 2007. godine. Riječ je o korisnicima najviših mirovina ostvarenih do 31. prosinca 1998. i korisnicima obiteljskih mirovina, koji su tu mirovinu ostvarili nakon 1. siječnja 1999. Cijeni se da će postupkom utvrđivanja prava na obeštećenje biti obuhvaćen 43.781

korisnik obiteljske i najviše mirovine. Uz ostalo, Zakonom se uređuje i način ostvarivanja prava na obeštećenje za te skupine korisnika mirovina, te rokovi isplate predmetnih udjela.

Za provedbu Zakona osigurat će se sredstva iz Umirovljeničkog fonda.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovoga zakona i nema primjedaba na tekst Konačnog prijedloga. Donošenje zakona podupire i Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo.

RASPRAVA

Odšteta nije dar nego obveza države

U ime predlagatelja, Prijedlog je dodatno obrazložila državna tajnica Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Vera Babić, a dr.sc. Marko Turić iznio je stavove Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo. U nastavku Pero Kovačević je govorio u ime Kluba zastupnika HSP-a. Pitanje je bi li se ovaj Zakon pojavio da 2007. nije izborna godina, ustvr-

dio je Kovačević. Podsjetio je na 2004. godinu kada se donosio Zakon o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., i upozorenje Kluba zastupnika HSP-a na restriktivnost zakonskih rješenja, te dodao kako nažalost i po predloženom zakonu obeštećenjem opet neće biti obuhvaćene sve skupine umirovljenika. Izrazio je nadu da će se ove godine riješiti pitanje umirovljenika umirovljenih nakon 1. siječnja 1999. godine jer su umirovljenici po iznosu mirovine koju primaju u težoj poziciji nego ranije umirovljeni. Klub će podržati predloženi zakon jer se njime rješava jedan krug umirovljenika, ali isto tako očekuje cjelovitu reformu ovog dijela mirovinskog osiguranja, zaključio je zastupnik.

U ime Kluba zastupnika HSU-a Silvano Hrelja je naglasio kako se ovaj zakon ne može prikazati kao dobročinstvo Vlade Republike Hrvatske koja znimno voli umirovljenike, nego je on rezultat nastojanja HSU-a i umirovljeničkih udruga prema svim dosadašnjim vladama Republike Hrvatske da se riješi problem obeštećenja umirovljenika. Ova odšteta nije dar nego obveza države na temelju odluke Ustavnog suda Hrvatske iz svibnja 1998.

godine, a aktualna je Vlada Republike Hrvatske preuzela obvezu finalizacije procesa kroz individualni obračun obeštećenja i iznalaženja za to potrebnih financijskih sredstava sukladno gospodarskim mogućnostima. Apelirao je na zastupnike da uz predloženi zakon prihvate i dva amandmanska prijedloga Kluba jer štite dignitet Hrvatskoga sabora i hrvatske Vlade, a uvažavaju prava i potrebe budućih članova umirovljeničkih fondova, njihovih obitelji i nasljednika. Prvim amandmanom Klub predlaže da se prigovori na obračun izravno podnose Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, koji je obračun i izvršio, kako nikom ne bi bilo uskraćeno pravo pokretanja postupka za zaštitu prava. Drugim amandmanom Klub želi utvrditi jednak pravni položaj za sve korisnike obeštećenja koji pravo na obeštećenje ostvaruju po istoj osnovi - Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. godine.

Istupajući u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** dr. sc. **Andrija Hebrang** je podsjetio na uvjete u kojima je nastao dug umirovljenicima i s tim u vezi ukazao na krivca. Pogriješilo se u uvjetima koji su financijski bili takvi da je ta pogreška bila jedino moguće rješenje. Vlada premijera Nikice Valentića zbog velikih je potreba za obranu Hrvatske bila prisiljena na taj potez. Financijski pripremajući "Oluju" tadašnja je vlada jako pazila na omjer plaća i mirovina, i uspoređivala s drugim državama u tranziciji, ali s obzirom na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske očito u tome nije uspjela. S obzirom na velike potrebe u vrijeme obrambenog rata došlo je do pada bruto društvenog proizvoda (oko 50% u 1991., 1992. i 1993.), a u razdoblju od 1990. do 1998. Hrvatska je izgubila približno dva godišnja bruto društvena dohotka, trend se nastavlja pa statistika pokazuje da ćemo zbog posljedica rata, do 2015. godine, izgubiti ukupno osam godiš-

njih BDP-a. Nitko drugi nije napravio dug nego srpska agresija koja je stvorila takvu situaciju, i nitko drugi neće vratiti dug doli hrvatski narod iz svog džepa. Klub će podržati ovaj zakonski akt kojim Vlada ponovno pokazuje svoju kreativnost, poštivanje odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske i socijalnu osjetljivost prema umirovljenicima iznalazeći najmanje bolno rješenje za državni proračun i cjelokupno naše gospodarstvo.

Nije se smjelo posezati u džep umirovljenika

Klub zastupnika SDP-a podržava ovaj zakonski prijedlog i za njega će glasovati, podvukao je **Nenad Stazić**. Izborna je godina razlog što Vlada Republike Hrvatske ima volju riješiti pitanje povrata duga. A još lani je Vlada, kaže, na pitanje zastupnice Zgrebec zašto korisnici obiteljskih mirovina ne bi dobili obeštećenje tvrdila da oni nemaju pravo na povrat. U međuvremenu Vlada je promijenila mišljenje i Klub pozdravlja tu promjenu. Svakako se nije smjelo posezati u džep umirovljenika, i do toga nije ni trebalo doći da se novac trošio za nabavku oružja, a ne odlazio na tajne i privatne račune. Da se onda nije kralo nije ni trebalo posezati u mirovinski fond niti smanjivati mirovine. Upozorio je i na mnogo veći problem koji još nije riješen - izjednačavanje položaja starih i novih umirovljenika. Nije bitno u čijem se mandatu vraća ovaj dug umirovljenicima nego je bitno da je taj zakon konačno stigao do saborskih zastupnika i treba ga podržati, primijetio je **Damir Kajin** istupajući u ime **Kluba zastupnika IDS-a**. Rekao je također da se povrat duga prvenstveno rješava imovinom koja je stvorena do 1990. godine, odnosno imovinom koje su stvorile generacije od 1945. do 1990. godine, jednom riječju umirovljenici sami sebi vraćaju dug. Nesporno je da se dug umirovljenicima treba vratiti, ali ne

prodajom obiteljskog srebra i najvitalnijih gospodarskih sustava u Republici Hrvatskoj jer će i to jednog dana doći na naplatu, zaključio je Kajin.

Ako je točna Vladina konstatacija iz 2005. u odgovoru na zastupničko pitanje da korisnici obiteljskih mirovina, sukladno odluci Ustavnog suda po zakonu iz 2004., odnosno 2005. nemaju pravo na obeštećenje, pitanje je zašto se onda oko 43 tisuće umirovljenika mora obuhvatiti predloženim izmjenama i dopunama Zakona o umirovljeničkom fondu, zanimalo je **Dragutina Lesara**. Iznoseći stavove **Kluba zastupnika HNS-a** ustvrdio je da se ovim zakonskim prijedlogom opet neće u cijelosti provesti odluka Ustavnog suda, a pritom je imao u vidu korisnike minimalnih mirovina i zaštitnog dodatka. Zastupnici Kluba dići će ruku za ovaj zakon zbog ovih 43 tisuće umirovljenika koji dosad to pravo nisu imali, zaključio je Lesar te izrazio nadu da će se pred saborskim zastupnicima (možda već kroz dopunu dnevnog reda 25. sjednice) naći i Prijedlog zakona kojim će novi umirovljenici biti izjednačeni u mirovinskim pravima s umirovljenicima koji su otišli u mirovinu do 31. prosinca 1998.

Klub zastupnika HSLS-a će podržati ovaj zakonski prijedlog jer se njime ispravlja dio nepravde, ali ne i do kraja, a nepravda koja nije ispravljena do kraja nikad ne može biti pravda, rekao je dr. sc. **Ivan Čehok**. Umirovljenici sami sebi vraćaju dug, odnosno građani Hrvatske. Zabrinjava, međutim, činjenica da će u vraćanju duga sudjelovati i mladi ljudi, a njih je u ukupnoj masi nezaposlenih danas oko 30%.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Stjepan Bačić (HDZ)**, **Silvano Hrelja (HSU)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Dragica Zgrebec (SDP)** mr. sc. **Mato Arlović (SDP)** i **Željko Pavlic (MDS)**. U petominutnoj raspravi u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio mr. sc.

Mato Arlović. Zakonom se, kaže, ispravlja tek djelomično nepravda, ali očigledne nepravde prema umirovljenicima ne treba na kapaljku ispravljati nego u cijelosti. S tim u vezi Arlović je upozorio na nedopustivu nepravdu glede mirovinskih prava između tzv. starih i novih umirovljenika. Uz ovaj problem potrebno je ozakoniti i traženje odgovora na pitanje do koje je razine mogu-

će dopustiti da prosječna mirovina pada u odnosu na prosječnu plaću, a da se ne ugroze egzistencijalne potrebe umirovljenika.

Prije glasovanja o predloženom zakonu u ime Vlade Republike Hrvatske državna tajnica **Vera Babić** nije prihvatila amandmane Kluba zastupnika HSU-a, **Silvano Hrelja** ustrajao je na amandmanima Kluba, ali su se zastupnici una-

toč njegovu objašnjenju priklonili stavu Vlade i nisu prihvatili dva amandmana Kluba. **Sa 80 glasova "za" i 5 "suzdržanih" Hrvatski je sabor 20. travnja 2007. po hitnom postupku donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Umirovljeničkom fondu u tekstu kako ga je predložio predlagatelj.**

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Unapređuje se sustav znanosti

Hrvatski je sabor o ovom zakonskom prijedlogu raspravljao 18. travnja. Njime će se omogućiti prilagođavanje pojedinih zakonskih rješenja standardima Europske unije te dodatno olakšati i unaprijediti funkcioniranje sustava znanosti i visokog obrazovanja.

O PRIJEDLOGU

Zakon je donesen 2003. godine i njime je uokvirena Bolonjska reforma, korjenita reforma visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Ovo je njegova treća izmjena, a sve su nastojale slijediti iskustva iz primjene Zakona. Uređuje se vrednovanje znanstvenih organizacija koje moraju imati dopusnicu za obavljanje znanstvene djelatnosti. Znanstvene organizacije i visoka učilišta kojima je osnivač Republika Hrvatska podliježu provjeri kvalitete i učinkovitosti, a privatne znanstvene organizacije samo ako se financiraju iz državnog proračuna. Na prikladniji se način regulira izbor u znanstvena zvanja. Daje se ovlaštenje Hrvatskoj akademiji

znanosti i umjetnosti za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja za svoje zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima za sva znanstvena područja itd.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona. Iznesene primjedbe predlagatelj će razmotriti i ako ih ocijeni opravdanim, obuhvatiti svojim amandmanima, stoji u Izvješću Odbora. U raspravi **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu** podržao je predložena rješenja i donošenje ovog zakona. **Odbor za europske integracije** utvrdio je da je ovaj zakonski prijedlog usklađen s pravnom stečevinom Europske unije te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

RASPRAVA

Dodatno obrazloženje ovog zakonskog teksta na sjednici Sabora dao je državni tajnik dr.sc. **Slobodan Uzelac**. Među strateškim ciljevima

je i želja da u sustav visokog obrazovanja, sveučilišnog studija uđe i vojno i policijsko obrazovanje, daljnji razvoj naših stručnih studija te mogućnost zapošljavanja znanstvenih novaka ne samo na znanstvenim već i na tehnološkim projektima. Proširuje se krug mogućih znanstvenih centara izvrsnosti. Unesena je i nediskriminirajuća odredba o ravnopravnom uključivanju studenata - građana EU u naš sustav visokog obrazovanja od trenutka stupanja RH u EU, naveo je, među ostalim.

Otklanjaju se uočene nepravde

Dr.sc. **Ivo Josipović** govorio je u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Cijeli tekst Prijedloga načelno je prihvatljiv jer otklanja neke od tehničkih problema i nepravde uočene u primjeni Zakona. Klub će podržati ovaj zakon uz preporuku da se razmisli o prijedlozima, primjerice, da se navede da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti izbor u znanstvena zvanja za svoje zaposlenike donosi na temelju odluke nadležnog

matičnog odbora. Radi transparentnosti u javnim znanstvenim organizacijama izbor na znanstvena, suradnička, novačka i stručna radna mjesta trebalo bi obavljati na temelju javnog natječaja (zastupnik o tome podnio amandmane).

I **Klub zastupnika IDS-a** spreman je prihvatiti ovaj Prijedlog uz preporuku da se razmisli o njegovim primjedbama, rekla je **Doro-tea Pešić-Bukovac**. Navela je da se akademska zajednica žalila na neuključenost u proces donošenja ovog zakona te da nije jasno zašto hitnost postupka. Bilo bi dobro da je išao u redovnu proceduru, a ne da se skriva iza oznake "E". Klub predlaže da se brišu odredbe koje se odnose na ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto znanstvenog savjetnika jer se tim odredbama znanstveni savjetnici, redoviti profesori i profesori visokih škola vremenski ograničavaju u napredovanju.

Jozo Radoš izvijestio je da će **Klub zastupnika HNS-a** podržati ovaj Prijedlog u dijelu kojim se naše zakonodavstvo usklađuje s europskim. Prijedlog je samo dijelom obveza usklađivanja zakonodavstva, a više ima promjena "domaće prirode" koje bi ipak trebale širu raspravu, dva čitanja. Na neki način liberaliziramo neke procese (izbor u znanstvena zvanja za privatne znanstvene organizacije), ali s tim trebaju ići i nadzorne funkcije, neke su od primjedbi zastupnika kojima je obuhvatio i rješenja o Nacionalnom vijeću za znanost (naknadno amandmani).

Dr.sc. **Zlatko Kramarić** govorio je u ime **Kluba zastupnika HSLS-a** koji će dati potporu ovom Prijedlogu, no htio bi da se uvaži i njegove primjedbe. A one se odnose, među

ostalim, na stručne nazive (primjedbe već izrečene u raspravi o zakonu o akademskim stručnim nazivima) odnosno mogućnost da se 150 000 ljudi administrativno prevede u visoki stupanj stručne spreme. Ove izmjene ne osiguravaju snažniji materijalni temelj da Hrvatska postane zemlja znanja i visokoobrazovanih ljudi, a nema nažalost ni sankcija za prepisivanje magisterija i doktorata.

Državni tajnik dr.sc. **Slobodan Uzelac** javio se za riječ u namjeri da rasprava "ne krene pogrešnim smjerom". O ovom Prijedlogu zakona raspravljalo se više od godinu dana i temeljito u akademskoj zajednici, a sve je prije dopušteno nego administrativno povećanje broja visoko obrazovanih ljudi u Hrvatskoj (primjedba predgovornika upućena na krivu adresu), rekao je, među ostalim.

Dr.sc. **Petar Selem** javio se u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** koji će poduprijeti Prijedlog jer ga smatra u ovom trenutku vrlo korisnim, poželjnim i realističnim. Smatra dobrim da se precizira da znanstveni, nastavni i stručni rad zaposlenika izvan matične znanstvene organizacije može iznositi najviše jednu trećinu radnog vremena.

Dr.sc. **Zvonimir Sabati** izvijestio je da će i **Klub zastupnika HSS-a** dati podršku ovim izmjenama, prije svega, jer su dobrim dijelom usvojene praktične primjedbe znanstvenih organizacija a i zakon se usklađuje s europskim zakonodavstvom. Iznio je i određene primjedbe, počevši od one da bi zapošljavanje znanstvenih novaka bez javnog natječaja bilo odstupanje od naše prakse pa do ozbiljne dileme u vezi s rješenjima o (ponovnom) izboru u isto ili više znanstveno zvanje. Tu bi trebalo pri-

mjenjivati povoljnije pravo (rok u kojem se raspisuje natječaj).

Protiv kulture potkradanja

Dr.sc. **Slaven Letica (nezavisni)** smatra da bi ovim zakonom trebalo regulirati prava i obveze znanstvenika i nastavnika pri njihovim istupima u javnosti (govori li znanstvenik ili političar) pogotovo u odnosu na korištenje znanstvenih i nastavnih titula kako bi se sačuvao dignitet hrvatske znanosti. Prijedlog ima dobrih rješenja no nedostaju (cijelo poglavlje) sankcije za intelektualno džeparenje, plagijata i organiziranog kriminala na tom području (svjedoci smo kulture potkradanja na svim razinama). Nadalje, zastupnik je protiv novog rješenja o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (ovlaštena za izbor u znanstvena zvanja) smatrajući da bi minimum bio da osobe koje se biraju prođu normalne procedure na svojim fakultetima.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovao je dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)**, a zaključno je govorio državni tajnik dr. sc. **Slobodan Uzelac** pozvavši sudionike rasprave na dodatnu komunikaciju s predlagateljem zakona. Što se tiče izbora u viša znanstvena zvanja objasnio je da nema preskakanja izbora na radna mjesta kojima prethode izbori u znanstvena zvanja prije minimalnog trogodišnjeg razdoblja. Svjesni smo opasnosti širenja "kulture" plagijata, ali je pitanje treba li u znanosti protiv toga boriti se zakonom, a onda o tome otvoriti temeljitu raspravu.

Hrvatski je sabor hitnim postupkom 20. travnja donio ovaj Zakon (85 "za", 2 suzdržana") zajedno s prihvaćenim amandmanima.

D.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HRANI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Odgovornost za sigurnost hrane

O ovom novom zakonu o hrani zastupnici su raspravljali 28. ožujka hitnim postupkom. Njime se ovo područje dodatno usklađuje s propisima EU, u središtu odgovornosti za sigurnost hrane su prije svega subjekti u poslovanju s hranom a Hrvatska agencija za hranu imat će funkciju procjena rizika i obavještanje javnosti.

O PRIJEDLOGU

Uključeni su principi na kojima počiva zakonodavstvo sigurnosti hrane u EU. Sigurnost hrane temelji se na nezavisnoj, znanstvenoj i javnoj procjeni rizika (Hrvatska agencija za hranu). Promovira se princip prava potrošača na izbor hrane i on mora imati cjelovitu informaciju o porijeklu, sastavu hrane i mogućnost odabira. Među ostalim, posebno je važna samokontrola naših proizvođača.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona, a od predlagatelja traži da amandmanima otkloni nomotehničke i terminološke neusklađenosti u tekstu. Amandmane (na odredbe o sustavu kontrole hrane) je podnio i Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo. U raspravi je upozoreno da se desetljećima sustav kontrole hrane provodio u okviru zdravstvenog sustava, a da se sada dio ovlasti prenosi na Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. U raspravi na Odboru za poljoprivredu i šumarstvo rečeno je da bi trebalo osigurati da Agencija bude tijelo neovisno

od industrijskih i političkih interesa. Zbog implikacija uporabe GMO proizvoda, treba razmisliti da li ostati pri rješenju prestanka važenja odredbi Zakona o genetski modificiranim organizmima koje su u suprotnosti s ovim zakonom. Odbor za europske integracije utvrdio je da je ovaj Prijedlog usklađen s pravnom stečevinom EU te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

RASPRAVA

Pred zastupnicima na sjednici dodatno obrazloženje dao je državni tajnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva dr.sc. **Dragan Kovačević**. U sustavu nadzora sigurnosti hrane više nema razlike između hrane životinjskoga i neživotinjskog porijekla. Za sigurnost hrane je nadležno tijelo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Promovira se princip prava potrošača na izbor hrane i on mora imati cjelovitu informaciju o porijeklu i sastavu hrane.

Mr.sc. **Božidar Pankreć** javio se u ime Kluba zastupnika HSS-a te istaknuo da je ovo jedan od temeljnih zakona a da je zdravstvena ispravnost hrane strateško opredjeljenje, preduvjet u smanjenju bolesti. Provedbeni propisi trebali bi onemogućiti interesne sprege prehrambene industrije, pojedinih znanstvenika, javnih institucija itd. no pitanje je hoće li njihova sudbina biti kao i prethodnih, jer još uvijek nije doneseno njih 30-tak. U EU moramo ući što bolje pripremljeni. Tu je i pitanje sivog tržišta, s kojim se bore sve

Vlade, pa i ova, koje se procjenjuje na oko desetak milijardi kuna odnosno 30-tak posto ukupne potrošnje hrane i to trebamo riješiti u korist naših proizvođača.

Jagoda Martić naglasila je u ime Kluba zastupnika SDP-a da je šteta što ovaj Prijedlog nije išao u dva čitanja i da je trebala javna rasprava. Ovaj površan i nedorečen Prijedlog Klub ne može podržati, eventualno se može amandmanima popraviti i o tome ovisi konačan stav Klub zastupnika SDP-a. Klub smatra da nema nikakvog razloga da se dio ovlasti i poslova prenese s Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi isključivo u nadležnost Ministarstva poljoprivrede i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi mora imati naglašeniju ulogu.

Željko Kurtov izvijestio je da Klub zastupnika HNS-a traži drugo čitanje za ovaj zakonski prijedlog kako bi bio što bolji i djelotvorniji. Posebnu pozornost treba dati izboru čelnika Agencije za hranu s obzirom na potrebu za neovisnošću tog tijela, naveo je podsjećajući i na izvješća odbora. Nema nikakvog razloga da parlamentarne stranke razmišljaju drugačije nego o zaštiti interesa hrvatskih građana i donesu kvalitetan zakon o hrani.

Inspekcije u Državni inspektorat

Pero Kovačević prenio je da i Klub zastupnika HSP-a smatra da se o ovom zakonu trebala provesti široka javna rasprava i dva čitanja, jer se zakon ne može popraviti amandmanima. Ovaj zakon jednako će se primjenjivati i na kumicu na

placu i na PIK Vrbovec i na prosječnog potrošača, a oni ne razumiju ovaj tekst. U biti riječ je o bukvalnom prijevodu direktiva i drugih pravnih stečevina EU. Loše je rješenje da su inspekcije u sustavu ministarstava (a tu je i sukob dviju inspekcija, lobija) i stajalište je Kluba da sve inspekcije moraju biti zasebno u okviru Državnog inspektorata koji će biti vezan uz predsjednika Vlade RH.

Mirjana Brnadić prenijela je da će **Klub zastupnika HDZ-a** podržati donošenje ovog zakona te da je sigurnost hrane nacionalno pitanje. Govoreći o sustavu zdravstvene ispravnosti hrane rekla je da je 250 inspektora različitih struka, liječnika, sanitarnih inženjera, prehrambenih bioteknologa, kemičara u potpunosti ispunjavalo i da može ispuniti sve zahtjeve koje stavlja EU. Nelogično je i neprihvatljivo da ministar poljoprivrede utvrđuje uvjete kojima moraju udovoljavati laboratoriji Zavoda za javno zdravstvo te da ih ovlašćuje za službene kontrole, rekla je.

Dr.sc. **Zlatko Kramarić** naveo je da **Klub zastupnika HSLs-a** daje

potporu ovom zakonu te kao dobrim ocijenio rješenje prema kojem se ovaj zakon neće primjenjivati na primarnu proizvodnju i skladištenje hrane namijenjenu za osobnu uporabu u domaćinstvima, pa će naša mala domaćinstva nastaviti s proizvodnjom na tradicionalni način. Tu su i određena pitanja i primjedbe, pa tako i one jesu li rješenja u skladu s (white paper) dokumentom EU koji je služio kao podloga za izradu europskog Zakona o hrani, da je puštanje genetski modificiranih organizama u okoliš (sjemena) velik problem i da bi tradicionalna ekološka poljoprivreda trebala biti naš prioritet. Nije dobro što se predviđa velik broj provedbenih propisa u roku od dvije godine.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Ivan Kolar (HSS)**, **Vladimir Štengl (HDZ)**, **Božidar Pankreć (HSS)**, **dr. sc. Andrija Hebrang (HDZ)**, **Stjepan Bačić (HDZ)**, **mr. sc. Mato Arlović (SDP)**, **mr. sc. Ivan Bagarić (HDZ)**.

Državni tajnik dr.sc. **Dragan Kovačević** u osvrtu na raspravu naglasio je da su naši autohtoni proi-

zvodi važan segment hrvatske poljoprivrede i prehrambene industrije te naveo projekte potpora za njihovu zaštitu, među kojima je i operativni program potpore proizvodnji slavonskog kulena. Rasprava je time bila završena, a 30. ožujka zastupnici su se izjašnjavali o podnesenim amandmanima na Konačni prijedlog zakona. Prihvaćeni su svi amandmani predlagatelja (15). No prije toga mr. sc. **Miroslav Rožić** u ime **Kluba zastupnika HSP-a** prigovorio je na hitnost postupka za tako važan zakon te upozorio na velik broj amandmana koje se ne stigne proučiti. Ovo je nedopustiv zakon za sve one koji smatraju da se genetski modificirani organizmi ne smiju nalaziti u Hrvatskoj. Stav je Kluba zastupnika HSP-a da se oni u Hrvatsku ne smiju uvoziti i da se mora donijeti poseban zakon o genetski modificiranim organizmima, rekao je, među ostalim.

Hrvatski je sabor 20. travnja 2007. prihvatio Zakon o hrani (60 "za", 4 "protiv", 10 "suzdržanih") zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VETERINARSTVU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Europskim standardima do veće konkurentnosti

Nakon kraće rasprave na 25. sjednici Hrvatski sabor je, hitnim postupkom i uz određene amandmanske korekcije, donio novi Zakon o veterinarstvu. Riječ je o propisu kojim se ovo područje dodatno usklađuje sa zakonodavstvom EU, odnosno na suvremeniji način uređuje zdravstvena zaštita životinja, uvjeti kojima moraju udovoljavati hrana životinjskog

podrijetla i hrana za životinje, certificiranje i veterinarski pregledi u unutarnjem i međunarodnom prometu, sustav provedbe veterinarske djelatnosti, itd.

O PRIJEDLOGU

Po riječima **Dragana Kovačevića**, državnog tajnika resornog Ministarstva, donošenje ovog Zakona i

daljnje usklađivanje sa zakonodavstvom EU uvjet je za nastavak pregovora o poglavlju 11. - sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna pitanja. Osnovna je svrha predloženog - onemogućiti postojeći sukob interesa u obavljanju veterinarskih pregleda i kontrola, te osigurati pretpostavke za optimiziranje postojećeg sustava službenih kontrola. To bi trebalo smanjiti troškove posjed-

nika životinja i svih subjekata u poslovanju s hranom, te istovremeno povećati njihovu odgovornost. U segmentu inspekcijskog nadzora uvode se službeni veterinari koji će imati status državnih službenika, a preuzet će dio poslova ovlaštenih veterinara i županijskih, odnosno gradskih inspektora. Naime, nije logično da ovlaštene veterinari, kao zaposlenici trgovačkih društava - pravnih osoba s javnim ovlastima, poduzimaju upravne mjere ili na drugi način sankcioniraju subjekte u kojima istodobno obavljaju preglede i kontrole. Po riječima gospodina Kovačevića, ovaj zakonski prijedlog je usklađen s Nacrtom prijedloga zakona o hrani koji odgovornost za zdravstvenu ispravnost fokusira prije svega na subjekte u poslovanju hranom.

Dakako, za njegovu provedbu trebat će osigurati inicijalna sredstva (za zapošljavanje i opremanje službenih veterinara), ali bi financijski učinak u konačnici trebao biti pozitivan, budući da se mijenja način naplate veterinarskih pregleda. Naime, sve naknade i pristojbe za službene kontrole uplaćivat će se izravno u Državni proračun, a ih tih će se sredstava financirati isključivo veterinarski pregledi i kontrole.

RADNA TIJELA

Predloženi Zakon dobio je podršku nadležnih radnih tijela - **odbora za zakonodavstvo; za poljoprivredu i šumarstvo (u svojstvu matičnog radnog tijela), za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu te za europske integracije.**

U raspravi na sjednici matičnog Odbora sudjelovali su i predstavnici Hrvatske veterinarske komore, Hrvatske obrtničke komore te strukovnih udruga i drugih stručnih institucija. Predstavnici udruga uzgajivača upozorili su na to da će primjena ovog Zakona znatno povećati troškove stočara i možda ugroziti razvoj stočarske proizvodnje.

RASPRAVA

Zakon u redovnu proceduru

Mr.sc. **Mato Arlović** je prenio sugestiju **Kluba zastupnika SDP-a**, da se o ovom Zakonu provede rasprava u dva čitanja, budući da trećina odredbi upućuje na provedbene propise. Mišljenja su da ne bi trebalo dodatno usložnjavati postupak nadzora, kontrole i pregleda životinja, niti povećavati troškove s tim u svezi (u zemljama EU veterinarska kontrola provodi se na jednom mjestu, a ne i kod utovara i kod istovara). Daljnja je njihova sugestija da se proširi krug poslova Hrvatske veterinarske komore koji trebaju imati karakter javnih ovlasti (isto vrijedi i za Hrvatski veterinarski institut i Veterinarski fakultet). Uložili su i amandmane na određene zakonske odredbe (npr. članci 62. i 68.), kako bi se smanjila papirologija koja prati provoz i kontrolu životinja, pa i kad je riječ o uvozu i izvozu. Slažu se s mišljenjem Hrvatske gospodarske komore da bi zakonski tekst, prije objavljivanja, trebalo nomotehnički dotjerati, ali i s drugim njihovim primjedbama. Primjerice, postavlja se pitanje je li potrebno plaćati naknadu za obavljanje veterinarskog pregleda pošiljke u prometu preko granice Republike Hrvatske, s obzirom na to da se ona već plaća za pregled koji je obavezan prilikom izdavanja certifikata o zdravstvenoj ispravnosti. To bi samo povećalo troškove naših stočara kod izvoza stoke i umanjilo njihovu konkurentnost, napominje Arlović.

Podupiru i stajalište udruga stočara, da bi zakonodavac trebao omogućiti da se poslovi ovlaštenog veterinara mogu povjeriti i fizičkim, a ne samo pravnim osobama, koje ispunjavaju stručne uvjete za to.

Smanjiti troškove stočara

Po riječima mr.sc. **Božidara Pancretića**, predstavnika **Kluba zastu-**

pnika HSS-a, privatizacija veterinarskih stanica usmjerila je veterinarsku struku prema profitu i dovela je do niza problema u toj djelatnosti, pa i do sukoba interesa. Stoga haesesovci pozdravljaju prijedlog da se novac za obavljene veterinarske preglede najprije uplaćuje Ministarstvu, koje bi ga potom proslijedilo ovlaštenim veterinarima. Radi smanjenja troškova koji opterećuju stočare, predlažu da se zakonske odredbe u cijelosti primjenjuju samo unutar županija odnosno Grada Zagreba (tzv. epozootiološka područja), a unutar općina i gradova (tzv. epozootiološke jedinice) samo u slučaju pojave zaraznih ili nametničkih bolesti. To se u prvom redu odnosi na obavljanje veterinarskih pregleda pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje na mjestu otpreme u unutarnjem prometu (amandmani na članke 2. i 60.). Mišljenja su, nadalje, da bi trebalo definirati rok u kojem su službeni odnosno ovlaštene veterinari dužni izdati izvozni certifikat, a hranu za životinje neživotinjskog podrijetla izuzeti od veterinarskog pregleda na mjestu otpreme. Po njihovoj ocjeni odredbe koje nalažu najbližim klanionicama da prime na klanje bolesnu životinju i dr. ne bi trebale vrijediti za izvozne klanionice, a odabir ovlaštene veterinarske organizacije valja omogućiti ne samo posjedniku životinje, nego i subjektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla i hranom za životinje. Njihov je prijedlog i to da se nadzor nad stručnim radom u obavljanju veterinarske djelatnosti ne prepušta Veterinarskoj komori, nego da se ostavi u djelokrugu resornog Ministarstva.

Donijeti pravilnik o obilježavanju životinja

Zdravstvena zaštita životinja je prva linija obrane zdravlja ljudi, a proizvodnja hrane je djelatnost od strateškog značenja, i kao takve moraju biti od posebnog državnog

interesa, naglašava **Željko Kurtov**, glasnogovornik **Kluba zastupnika HNS-a**. Nažalost, nije moguće osigurati jednaku kvalitetu veterinarskih usluga na području cijele države, jer uvjeti rada nisu isti. Stoga treba postaviti jasne parametre po kojima će ta služba raditi te razlučiti one koji brinu o životinjama za proizvodnju, o onima koje se drže u službene svrhe ili o kućnim ljubimcima. Budući da je Hrvatska veterinarska komora interesna udruga staleža, članstvo u njoj bi trebalo biti dobrovoljno, napominje dalje zastupnik (interes struke ne može biti zaštićen statutom udruge na koji suglasnost daje ministar). Komora, među ostalim, propisuje najniže cijene usluga u veterinarstvu, kao poduzetničkoj djelatnosti, koje vrijede za cijeli teritorij Republike Hrvatske, bez obzira na razliku u troškovima poslovanja. Osim toga, daje prethodno mišljenje na zahtjeve za otvaranjem veterinarskih organizacija, vodeći računa o postojećoj mreži i broju životinja na određenom području (zabranom otvaranja novih guši poduzetničke slobode).

Po mišljenju zastupnika HNS-a, treba donijeti pravilnik o držanju i obilježavanju životinja, i to kako za farmerski, tako i za intenzivni uzgoj i inzistirati na njegovoj provedbi. Jedinstvena identifikacija svih životinjskih vrsta, bitna s aspekta provođenja ovog zakona, ne može biti prepuštena na volju njihovim posjednicima. Osim toga, treba ustrojiti i učinkovit sustav kontrole s mehanizmima sankcija, radi praćenja kretanja svake pojedine životinjske jedinice, provedenih zootehničkih i veterinarskih mjera, promjene stani-

šta, vlasnika, itd.. Ne manje važan zadatak je i edukacija seoskog stanovništva koje želi držati životinje.

Više reda u veterinarstvu

Po riječima **Tomislava Tomića**, **Klub zastupnika HDZ-a** će poduzeti donošenje ovog Zakona jer osigurava pretpostavke za daljnje usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s direktivama EU. Među ostalim, uvodi nove, suvremene mjere kontrole bolesti životinja te utvrđivanje njihova zdravstvenog statusa, što će omogućiti vlasnicima da one koje udovoljavaju veterinarskim uvjetima stavljaju u unutarnji promet EU bez ograničenja. Novi sustav sigurnosti hrane, tzv. higijenski paket, koji se u državama članicama EU počeo primjenjivati od 2006. godine, u središte odgovornosti stavlja subjekte u poslovanju s hranom i posjednike životinja, napominje zastupnik. Stoga je uvođenje sustava samokontrole itekako bitno za prilagodbu, kao i stvaranje pretpostavki za racionalnije i učinkovitije obavljanje službenih kontrola te otklanjanje sukoba interesa u obavljanju veterinarskih pregleda i kontrola. Učinkovitijem radu cjelokupnog veterinarskog sustava trebalo bi pridonijeti i uvođenje središnjeg informacijskog sustava.

Za riječ se još javila **Mirjana Brnadić (HDZ)** koja je podnijela 4 amandmana na Konačni prijedlog zakona (članci 117, 124. i 133.)

Izjašnjavanje

Na tekst Konačnog prijedloga zakona zastupnici su uložili 11

amandmana, od čega je predlagaatelj uvažio samo 6. Prihvaćeni su amandmani(2) **Zvonimira Mršića (SDP)** kojima se precizira da poslove sakupljanja i prijevoza nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi mogu obavljati higijeničarske službe, odnosno pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete koje propisuje ministar. Vlada je uvažila i prijedlog **Dragice Zgrebec (SDP)** za izmjenu članka 54., kako bi se naglasilo "da službeni veterinari ne smiju biti u sukobu interesa". Njeni amandmani na članKE 62. i 68. nisu dobili "zeleno svjetlo", kao ni oni **Božidara Pankretića**. Najbolje je prošla **Mirjana Brnadić**, budući da su usvojena 3 od 4 njena amandmana. Naime, Vlada se složila s tim da ne treba osiguravati proračunska sredstva za nabavku opreme i drugog materijala za provođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, budući da ovlaštene veterinarske organizacije već imaju potrebnu opremu, a svoje usluge naplaćuju. Prihvatila je i sugestiju za dopunu članka 124. te 133. st.4. Konačnog prijedloga zakona. Ovom posljednjom se precizira da stranka nezadovoljna rezultatom analize može zatražiti ponovnu analizu uzorka "u laboratoriju akreditiranom u skladu s hrvatskim normama". Od amandmana na st. 6 istog članka zastupnica je odustala.

Ishod rasprave - Na sjednici 30. ožujka Hrvatski sabor je, većinom glasova (75 "za", 6 "protiv" i 15 "suzdržanih) donio predloženi Zakon, korigiran prihvaćenim amandmanima

M.Ko.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Osniva se Agencija za civilno zrakoplovstvo

Ovaj zakonski prijedlog zastupnici Hrvatskoga sabora razmatrali su na 25. sjednici 18. travnja 2007., a nakon kraće rasprave ga i donijeli. Izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu potrebne su radi usklađivanja važećih odredaba s pravnom stečevinom Europske unije, a sadrže i odredbe kojima se važeći Zakon usklađuje s nekim međunarodno preuzetim obvezama i praksom.

O PRIJEDLOGU

Predložene izmjene i dopune ovog Zakona potaknute su, prije svega, zbog usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a, i dio su Nacionalnog programa za pristupanje Republike Hrvatske. Usklađivanje s EU regulativom učinjeno je uvođenjem pojma operativne licence je uvjet za njezino izdavanje a posjedovanje temelj za operiranje zračnih prijevoznika u EU. Zatim, Zakon se mijenja u dijelu koji se odnosi na radno vrijeme, vrijeme leta i odmora članova posade zrakoplova, izmjenama i dopunama koje se odnose na usluge u zračnoj plovidbi te certificiranje i nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi. Zakonom se osniva Agencija za civilno zrakoplovstvo kao stručna organizacija koja, sukladno brzom tehničkom-tehnološkom razvoju u području civilnog zrakoplovstva, omogućava praćenje i provođenje međunarodnih standarda nužnih za ispunjenje odgovornosti države za kontrolu sigurnosti zračnog prometa.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupro je donošenje ovoga Zakona, ali je na tekst Konačnog prijedloga imao primjedbe nomotehničke naravi pa je radi njihovog otklanjanja predložio Saboru da ovlasti svoju Stručnu službu da obavi redakciju teksta prije objave u "Narodnim novinama". Odbor za pomorstvo, promet i veze predložio je Saboru donošenje ovoga Zakona u tekstu kako ga je predložio predlagatelj, a Odbor za europske integracije ustvrdio da je Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu usklađen s pravnom stečevinom EU-a i ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

RASPRAVA

Nedorečen sustav financiranja Agencije

Osnovne intencije predloženog Zakona zastupnicima je obrazložio Dražen Breglec, državni tajnik Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Ivan Vučić je najavio da će Klub zastupnika HDZ-a glasovati za donošenje Zakona.

Budući da ovaj Prijedlog zakona uopće nije dan na razmatranje zrakoplovnoj struci (korisnicima zračnog prostora Republike Hrvatske, avio-prijevoznicima, zračnim lukama, gospodarskoj komori, sindikatima i drugim za to zainteresiranim subjektima), predložene su izmjene i dopu-

ne Zakona o zračnom prometu upitne i dvojbene iz ekonomskih i sigurnosnih razloga te ih Klub zastupnika HNS-a neće podržati, rekla je mr. sc. Alenka Košiča Čičin-Šain. Kako se ovim Zakonom predviđa osnivanje Agencije za civilno zrakoplovstvo, i osiguravaju sredstva samo za početak njezina rada, postoji bojazan, kaže, da će rad Agencije pasti na teret zrakoplovnih privrednika i prijevoznika, zračnih luka, a posebno Hrvatske kontrole zračnog prometa. Agencija bi se osnovala po uzoru na zemlje EU-a, SAD-a i Kanade, ali za razliku od njih ovim zakonskim prijedlogom nije na primjeren način razrađen sustav njezina financiranja.

Gospodin Breglec je demantirao zastupnički navod kako o zakonu nije konzultirana stručna javnost. Upravo obrnuto, tvrdi, u izradi zakona aktivno su sudjelovali i predstavnici Udruge zračnih luka, nacionalnog zračnog operatora Croatia airlinesa i Hrvatske kontrole zračne plovidbe. Glede Agencije za civilno zrakoplovstvo državni je tajnik pojasnio kako je ona potrebna zbog povećanja administrativnih kapaciteta Republike Hrvatske za područje zračnog prometa. Ponovio je kako takvu agenciju imaju mnoge zemlje EU-a pa je i Hrvatska odlučila po sličnom principu stručne poslove, poslove arbitriranja i certificiranja zračnog osoblja, odnosno operatora povjeriti jednoj neovisnoj instituciji koja će imati sredstva, stručno znanje itd. da te poslove obavlja. Jednako tako ne prihvaća konstataciju da će osnivanje Agencije biti neprihvatljiv

teret za hrvatsku zrakoplovnu industriju. Naglašava da će glavni izvor njezina financiranja biti dio prihoda Hrvatske kontrole zračne plovidbe (tzv. naknada za prelet stranih zrakoplova iznad hrvatskog teritorija), a preostali tek manji iznos sredstava (oko 20 do 30 milijuna kuna godišnje), procjenjuje, neće biti "nepri-

hvatljiv teret za hrvatsku zrakoplovnu industriju".

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Kruno Peronja (HDZ)**, **Nikola Sopčić (HDZ)**, **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** i mr. sc. **Mato Arlović (SDP)**.

Hrvatski je sabor 20. travnja 2007. godine hitnim postup-

kom donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu (87 "za" i 3 "suzdržana") te ovlastio Stručnu službu Sabora da obavi redakciju teksta Zakona, prije njegove objave u "Narodnim novinama".

J.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA I ISPLATI MIROVINA NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Hrvatski je sabor o ovom zakonskom prijedlogu raspravljao 19. travnja. Njime će se otkloniti neke nedorečenosti iz važećeg Zakona, održati kontinuitet i stabilnost sustava i uskladiti dio našeg pravnog sustava s pravnom stečevinom Europske unije.

Dosadašnja primjena Zakona pokazala je održivost sustavnih rješenja ali i potrebu dogradnje pojedinih instituta radi postizanja veće djelotvornosti postupaka vezanih uz isplatu mirovina. Predložene izmjene i dopune vezane su i uz usklađivanje s europskom pravnom stečevinom odnosno direktivama Europske unije koje uređuju područje jednako postupanja prema muškarcima i ženama u strukovnim sustavima socijalnog osiguranja, očuvanju prava na dodatnu mirovinu osobama koje se kreću unutar Europske zajednice itd. Uređuje se pitanje isplate mirovine iz Republike Hrvatske

korisnicima u državama članicama Europske unije bez ograničenja.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona. Njegovo usvajanje Saboru je predložio i **Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo**.

Na sjednici Hrvatskog sabora dodatno obrazloženo o ovom zakonskom prijedlogu dala je državna tajnica Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva **Vera Babić**, rekavši da će izmjene i dopune omogućiti precizniju i bolju primjenu Zakona.

Stjepan Bačić izvijestio je da **Klub zastupnika HDZ-a** podržava ovaj Prijedlog kojim se poboljšava postojeći Zakon i smatra da će biti na korist našim umirovljenicima.

Dragutin Lesar javio se u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Zna da je o ovom zakonskom prijedlogu raspravljalo Gospodarsko-socijalno vijeće kao i Hrvatska udruga poslodavaca koja je imala primjedbi, pa pita

jesu li one otklonjene. Vlada, inače, uz svoje zakonske prijedloge nikad ne daje, a trebala bi, barem rečenicu, informaciju o postignutoj suglasnosti s tim tijelom. Stoga to treba pripremiti za drugo čitanje ovog zakona kao i informacije o tome koliko državljana Republike Hrvatske ima obvezno mirovinsko osiguranje, koliko se odlučilo za treći stup, koji su to mirovinski fondovi i koliko imaju članova, koliki su njihovi godišnji prinosi i kakva ulaganja. Ti bi podaci bili izuzetno korisni za ocjenu ovog zakona, rekao je, među ostalim.

U pojedinačnoj raspravi javio se mr.sc. **Mato Arlović (SDP)**.

Hrvatski je sabor 20. travnja jednoglasno (90 glasova "za") prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJUĆIM TVARIMA UZ KONVENCIJU O DALEKOSEŽNOM PREKOGRANIČNOM ONEČIŠĆENJU ZRAKA IZ 1979. GODINE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 25. sjednici, 18. travnja 2007. godine, po hitnom postupku, raspravljali o Prijedlogu i Konačnom prijedlogu zakona o potvrđivanju Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine.

Državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Nikola Ružinski** objasnio je da se ovim Protokolom nastoji smanjiti emisija u zrak postojanih organskih onečišćivača, u koje spadaju pesticidi, halogeni derivati ugljikovodika, policiklički aromat-

ski ugljikovodici, dioksini i furani. Njime je također razrađeno do kada se smiju ili ne smiju primjenjivati ovi postojani organski zagađivači.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za europske integracije i Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša nemaju primjedbi na tekst Zakona.

Jedini u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**, govorio je zastupnik **Marko Širac**. Osvrnuvši se na tekst Prijedloga zakona, zastupnik je naglasio da u Republici Hrvatskoj postoje sve pretpostavke za ispunjenje obveza koje proistječu iz ovog zakona. Njegovim

usvajanjem pridonosimo krajnjem cilju, a to je smanjenje emisije štetnih tvari radi zaštite ljudi i okoliša u Hrvatskoj i regiji. Najavio je podršku Kluba zastupnika HDZ-a ovom zakonskom prijedlogu.

Zastupnici su, po hitnom postupku, 20. travnja 2007.g., većinom glasova, sa 89 glasova "za", i 1 "suzdržanim", prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine.

A. F.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRUŠTVENO POTICANOJ STANOGRADNJI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Skuplji stanovi POS-a

Nakon poduže rasprave na sjednici 30. ožujka, Sabor je prihvatio ovaj zakonski prijedlog. Naime, većina ih se složila s tim da, zbog poskupljenja građevinskog zemljišta, valja korigirati cijenu stanova iz Programa POS-a i unijeti više reda u raspolaganje tim nekretninama.

O PRIJEDLOGU

Kako je uvodno pojasnila resorna ministrica, **Marina Matulović-Dro-**

pulić, cijene građenja se proteklih pet godina nisu bitno mijenjale dok se cijena zemljišta, posebno u velikim gradovima, udvostručila. Zbog toga Vlada predlaže da se cijena zemljišta, koja je u Zakonu maksimirana na 70 eura po kvadratu, poveća na 140 eura. To automatski znači poskupljenje stambenog kvadrata s 910 na 980 eura, što je i dalje najpovoljnija cijena na tržištu. Naime, stanovi iz ovog Programa jeftiniji su od onih na slobodnom tržištu i do 100 posto, pa predlagatelj računa

da je poskupljenje od 7,7 posto za kupce podnošljivo. Uostalom, postoji mogućnost da pojedine lokalne jedinice osiguraju zemljište besplatno (to je napravio Grad Zadar) i da cijena bude bitno manja.

Među ostalim, predlaže se i uklanjanje zakonske odredbe članka 18., koja je omogućavala izravno ugovaranje radova s građevinarima koji posjeduju zemljište. Naime, ta je odredba nepotrebna, budući da se predviđa mogućnost da APN bude investitor, posebice kada jedinica

lokalne samouprave nije u mogućnosti osigurati građevinsko zemljište. U tom slučaju Agencija može kupiti gradilište po povećanoj cijeni, ali ne višoj od 20 posto (dosad 10 posto) etalonske cijene građenja ukupne korisne površine stanova u građevini urediti komunalnu infrastrukturu, itd.

Spomenula je i novopredloženu odredbu članka 28a., koja propisuje da vlasnik stana iz Programa POS-a ne može preprodati taj stan u roku 10 godina od sklapanja ugovora o kupoprodaji (osim iznimno, uz suglasnost Agencije, pod uvjetom da namiri razliku do tržišne cijene).

RADNA TIJELA

Nadležna radna tijela - odbori za zakonodavstvo, za rad, socijalnu politiku i zdravstvo te za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu - sugerirala su zastupnicima da podrže predloženi Zakon. U raspravi na sjednici matičnog Odbora izraženo je mišljenje da bi trebalo brisati odredbu članka 5. koja propisuje da se u provedbi Programa POS-a, prilikom izdavanja građevinske dozvole, ne donosi rješenje o komunalnom doprinosu (umjesto toga trebalo bi utvrditi da se ne naplaćuje vodni doprinos). Naime, komunalni doprinos je izvorni prihod jedinica lokalne samouprave, pa bi predloženo rješenje negativno utjecalo na realizaciju projekata koji se financiraju iz tih sredstava, upozoravaju članovi Odbora.

RASPRAVA

Podsjetivši na osnovne ciljeve Programa POS-a, koji se realizira u suradnji jedinica lokalne samouprave i Vlade RH, **Marko Širac** je konstatirao da je uveden red u tom segmentu stanogradnje. Usporedbe radi, spomenuo je podatke iz izvješća Državne revizije iz travnja 2004., koja je utvrdila brojne nepravilnosti u dotadašnjem radu Agen-

cije za pravni promet i posredovanje nekretnina (APN). Spomenuo je i to da je u razdoblju od 2001. do 2003. godine bila planirana izgradnja 3200 stanova od 65 m, a realizirano je svega 906 (za isto razdoblje u ovom mandatu sagrađena su 2963 stana, ne računajući one u pripremi). Na kraju je napomenuo da će **Klub zastupnika HDZ-a** poduprijeti donošenje ovog Zakona, jer smatra primjerenim predloženo povećanje cijene stambenog kvadrata (980 eura je maksimum, što ne znači da cijena mora biti tolika). Pozdravljaju i namjeru predlagatelja da se lokalnim jedinicama osigura povrat sredstava za povećane troškove kupnje zemljišta, kao i ograničavanje cijene uređenja infrastrukture i zemljišta koje kupuje APN, na 280 eura po kvadratu. Zabranom prodaje kupljenih stanova na rok od 10 godina spriječit će se ostvarivanje neprikladne zarade u ovom programu, čiji je osnovni cilj zadovoljavanje stambenih potreba građana koji nisu u mogućnosti kupiti stan na tržištu, zaključio je Širac.

Vlada opstruira Program POS-a

Iako Vlada napokon priznaje da je ovaj model društveno koristan, usporenom dinamikom realizacije faktički opstruira Program POS-a, posebice u Zagrebu (zbog toga su ti stanovi tamo skuplji za 400 eura po kvadratu), konstatirala je mr.sc. **Alenka Košiča Čičin-Šain**, govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. O tome, među ostalim, svjedoči i skroman broj realiziranih kredita za dogradnju i nadogradnju obiteljskih kuća. Sve to pridonosi deficitu stanova na tržištu i mahnitaju cijena stambenih kvadrata, što pogoduje građevinskom lobiju, tvrdi zastupnica. Činjenica je - kaže - da APN u protekle tri godine gotovo ništa ne radi na pronalaženju lokacija i pripremi gradnje novih stanova (s izuzetkom Kutine i Dugog Sela), i to

bez obzira na bogati miraz koji smo vam ostavili u projektima i ugovorenim poslu (oko 10.649 stanova u različitim fazama izgradnje, dok ih je danas svega 5699).

Predloženo brisanje članka 18., koji je omogućavao da se u programu uključe pravne i fizičke osobe sa svojim zemljištem, projektom i gradnjom bez javnog natječaja, samo je još jedna u nizu restrikcija koje ograničavaju ekspanziju poticane stanogradnje, negoduje zastupnica. Nema sumnje - kaže - da treba unijeti više reda i u stvarno-pravno raspolaganje stanovima o kojima je riječ, ali vlasnicima koji žele povećati ili smanjiti kvadraturu stana treba omogućiti da u okviru POS-a kupe novi, i to pod prioritarnim okolnostima (dakako, uz poštivanje utvrđenih kriterija).

Odgovarajući na njene primjedbe, ministrica **Matulović-Dropulić** je napomenula da je bivše Ministarstvo protuzakonito preuzelo sve poslove APN-a (npr. ugovaranje s izvođačima i projektantima, kupnju zemljišta, itd.) a izgradnju komunalne infrastrukture ugovorilo je s firmom "Dalkoning", a ne s jedinicom lokalne samouprave. Točno je - kaže - da APN nije uspio realizirati program dogradnje i nadogradnje obiteljskih kuća, ali to je zato što su građani inzistirali na samogradnji, a država ne može isplaćivati sredstva bez računa.

Po riječima **Zdenka Antešića**, predstavnika **Kluba zastupnika SDP-a**, predloženi Zakon je korak natrag u odnosu na dosadašnju praksu. Pored smanjenih državnih poticaja na stambenu štednju i poreznih olakšica, povećava se cijena zemljišta i komunalne infrastrukture za stanove POS-a. To znači da će ti stanovi postati skuplji i nedostupniji, a istodobno se "bacaju klipovi pod noge" građevinarstvu. Osim toga, zakonodavac zadire i u ustavna prava jedinica lokalne samouprave, namećući im obvezu da se odreknu komunalnog doprinosa, inače njihove

va izvornog prihoda. Dvojbena je i odredba koja omogućava vlasnicima prodaju stana iz Programa POS-a i prije isteka roka od 10 godine, pod određenim uvjetima. Zbog svega toga zastupnici SDP-a će biti suzdržani kod glasovanja i očekuju da će Vlada do drugog čitanja razriješiti sporna pitanja.

Kada ne bismo išli na povećanje cijene stambenog kvadrata ubuduće ne bismo mogli graditi stanove iz ovog Programa, budući da lokalne jedinice više nemaju raspoloživog zemljišta za tu namjenu, primijetila je ministrica **Matulović-Dropulić**. Napomenula je i to da se povećava samo cijena zemljišta, dok cijena komunalne infrastrukture ostaje ista. Međutim, sve ovisi o mogućnostima jedinica lokalne samouprave. Svaka od njih može odlučiti izgraditi komunalnu infrastrukturu o svom trošku, ili pokloniti zemljište, da bi građani došli do jeftinijih stanova.

Ruralni krajevi u neravnopravnom položaju

Nema sumnje da je primjenom modela POS-a postignut pozitivan rezultat, ali vrijeme je da se počne razmišljati o njegovoj dogradnji ili čak o novim modalitetima, kažu predstavnici **Kluba zastupnika HSS-a, Ante Markov i dr.sc. Zvonimir Sabati**. Naime, poticana stanogradnja mora biti sastavni dio populacijske politike, a većina POS-ovih zgrada izgrađena je u gradovima. Na taj način stvaramo elitu urbanog dijela Hrvatske, dok su ruralni krajevi (90 posto teritorija) u neravnopravnom položaju. S obzirom na izrazitu depopulaciju tih prostora, treba pronaći rješenje koje će omogućiti mladim ljudima da ostanu živjeti na selu, a ne da masovno sele u gradove. Stoga bi do drugog čitanja ovog Zakona Vlada trebala predočiti podatke o tome koliko je stanova dosad izgrađeno primjenom ovog modela, na kojim lokacijama, i kakva je struktura njihovih vlasnika.

Zanima ih i kolika je bila početna cijena stambenog kvadrata, a kolika je sada i sl.

Činjenica je da nemamo uređeno tržište stanova i da je intervencija nužna, ali dosadašnji modeli kojim se pokušavao riješiti taj problem su bili manjkavi, konstatala je **Đurđa Adlešić**, predstavnica **Kluba zastupnika HSLs-a**. S obzirom na sve veće stambene probleme, osobito u velikim gradovima (manjak i prenapučenost stanova, nizak standard stanovanja, visoke cijene i najamnine, itd.) Hrvatska mora izraditi strategiju stambene politike, napominje zastupnica.

Pohvalila je predložene odredbe koje propisuju da od svake kupoprodaje POS-ovog stana, poslovnog prostora, garaže ili parkirnog mjesta Agencija isplaćuje lokalnim jedinicama koje su osigurale građevinsko zemljište ili uredile komunalnu infrastrukturu 35 posto troškova. Zahvaljujući tome, one će moći povratiti barem dio sredstava i koristiti ih za nova ulaganja.

Nema sumnje - kaže - da se moramo zaštititi od preprodaje stanova iz ovog Programa, ali rok u kojem je zabranjeno njihovo otuđenje je predugačak (trebalo bi ga skratiti na pet godina).

Poticana stanogradnja nije spriječila divljanje cijena

Po ocjeni **Kluba zastupnika HSP-a**, poticana stanogradnja se pokazala svrsishodnom, ali ne u dovoljnoj mjeri, kaže **Pero Kovačević**. Pored rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji, trebala je biti korektiv divljeg rasta cijena stambenih kvadrata na tržištu, ali tu zadaću nije ostvarila. Čak štoviše, bivša vlast je napuhala početnu cijenu POS-ovih stanova na 910 eura za kvadrat, iako je trebala iznositi maksimalno 760 eura. Naime, sama izgradnja državu je koštala oko 550 eura, budući da su općine i gradovi davali gradilišta i financi-

rali komunalnu infrastrukturu (projekt je nastao prema modelu stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata). Stoga se zastupnici HSP-a pitaju u čije džepove ide ta razlika i kako je cijena za ovakve stanove u gradu Zagrebu porasla za dodatnih 400 eura (očito se radilo o raznoraznim manipulacijama, a najeklatantniji primjer je izigravanje Zakona o javnoj nabavi).

Društveno poticana stanogradnja ne može se uspoređivati sa zagrebačkim modelom stanogradnje, prema kojem se grade stanovi za prodaju, socijalni i stanovi za najam, primijetila je **Jelena Pavičić-Vukičević (SDP)**.

Država doista mora rušiti cijene stanova koje privatni prodavaatelji već prodaju za dvije, tri, pa i više tisuća eura, napominje **Damir Kajin**, predstavnik **Kluba zastupnika IDS-a**. Da bi došli do stana, građani s prosječnim primanjima moraju cijeli život raditi i svega se odricati, dok je svojedobno pod povoljnim uvjetima otkupljeno 400 tisuća stanova sagrađenih u razdoblju od 45. do 90. Kad je riječ o stanogradnji, možda bi trebalo kopirati neke modele koji su u Hrvatskoj funkcionirali do 90. godine, kaže zastupnik. Ovaj zakon nije loš, ali je praksa loša. Srećom, cijene POS-ovih stanova, poglavito u gradovima, znatno su niže od cijena stanova na slobodnom tržištu (tako će biti i nakon ovog poskupljenja). Posebno pozdravlja odredbu koja zabranjuje vlasnicima takvih stanova da ih otuđe u roku 10 godina od kupoprodaje. Mišljenja je da bi takvo ograničenje trebalo unijeti i u Zakon o prodaji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (zemlju kupljenu po povlaštenim uvjetima poljoprivrednik najprije mora ponuditi državi, i to pod istim uvjetima, ili platiti porez na ekstra dobit).

Rezimirajući stavove **Kluba zastupnika HNS-a, dr.sc. Vesna Pusić** je, među ostalim, podsjeti-

la na činjenicu da je projekt POS-a osmišljen i počeo se provoditi za vrijeme prošle Vlade (postao je toliko popularan među građanima, da ga čak ni ova Vlada nije uspjela eliminirati). Ako je u protekle 3 i pol godine sagrađeno svega 50 stanova koje je ugovorila ova Vlada, predložene zakonske izmjene sedam mjeseci prije izbora zacijelo neće polučiti nikakve rezultate, tvrdi zastupnica. Međutim, ova

rasprava je iznijela na vidjelo nedopustivu bahatost izvršne vlasti (u nedostatku argumenata, ministrica Matulović-Dropulić je zastupnici Košiša Čičin-Šain zaprijetila tužbom za javno izrečeni stav).

Usljedila je pojedinačna rasprava, u kojoj su sudjelovali: **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **Pero Kovačević, Ante Markov, Dragica Zgrebec (SDP)**, mr.sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain, Ingrid Antičević-Ma-**

rinović (SDP), Jozo Radoš (HNS), Josip Leko (SDP), mr.sc. **Mato Arlović (SDP) i Antun Kapraljević (HNS)**.

U nastavku sjednice, 30. ožujka, Hrvatski sabor je, većinom glasova (79 "za", 2 "protiv" i 14 "suzdržanih") prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društveno poticanoj stanogradnji.

M.Ko.

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Posebna skrb države za zaštitu prava invalidnih osoba

Zastupnici Hrvatskog sabora na 25. sjednici razmotrili su u prvom čitanju predloženi zakonski tekst kojim se uspostavlja institut pravobranitelja za osobe s invaliditetom. Kako je populacija osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj osjetno porasla, ocijenjeno je da će se predloženim mjerama doprinijeti poboljšanju njihovog položaja u društvu, te boljoj i učinkovitijoj zaštiti prava.

O PRIJEDLOGU

Uvodno obrazloženje podnio je predstavnik Vlade kao predlagatelja, državni tajnik u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **Stjepan Adanić**. Podsjetio je na postojeću zakonsku infrastrukturu kojom se uređuje zaštita invalida, navodeći i komplementarne propise i dokumente Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe. Predloženim zakonskim tekstom uređuje se djelokrug, način rada, te uvjeti za imenovanje

i razrješenje pravobranitelja i njegovog zamjenika za osobe s invaliditetom. Sukladno predloženim propisima, pravobranitelj štiti, prati i promiče prava osoba s invaliditetom u okviru zakona i Ustava. Ujedno prati usklađenost zakona i drugih propisa, te izvršavanje obveza koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata, a koje se odnose na zaštitu prava i interesa osoba sa invaliditetom. Zalaže se i poduzima mjere usmjerena na unapređenje kvalitete življenja osoba sa invaliditetom, te im pruža savjetodavnu pomoć. Nadležna tijela, pravne i fizičke osobe, obvezne su surađivati sa pravobraniteljem, podnositi izvješća i osigurati dostupnost i uvid u sve podatke. Jednom godišnje, pravobranitelj podnosi izvješće Hrvatskom saboru, a sredstva za rad Ureda koji će imati ukupno 9 djelatnika, osigurat će se u Državnom proračunu. Uspostavom ovoga instituta koji bi imao koordinativnu, nadzornu i savjetodavnu ulogu, osiguralo bi se promi-

canje zakonskih prava za osobe sa invaliditetom, a istovremeno bi se Hrvatska uključila u međunarodne standarde i po ovom pitanju, zaključio je državni tajnik Adanić.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu pozitivno su se očitovale i nadležna radna tijela Sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je njegovo donošenje sugerirajući prijedloge načelne naravi kojima bi se obavile pravne i nomotehničke izmjene pojedinih odredbi. **Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav, Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo, te Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**, jednoglasno su predložili donošenje zaključka kojim se prihvaća Prijedlog zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućeni su predlagatelju radi izrade Konačnog prijedloga zakona.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnika predlagatelja, u ime Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo, govorila je zastupnica **Karmela Caparin**. Smatra da osnivanje instituta pravobranitelja za osobe sa invaliditetom predstavlja nastavak dosadašnjih napora na zaštiti prava i interesa invalidnih osoba. Nacionalni programi i strategije za poboljšanje kvaliteta življenja invalidnih osoba, kao i niz propisa temeljenih na ovim programima, štite prava osoba sa invaliditetom, a za njihovu provedbu zadužena su brojna tijela državne uprave. Riječ su zatim dobili i predstavnici klubova parlamentarnih stranaka.

Pojačava se zaštita zakonskih prava za osobe s invaliditetom

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** prva je govorila zastupnica **Lucija Čikeš**. Podržala je predloženi zakonski tekst, podsjećajući ujedno na Ustavne odredbe kojima se štite prava invalidnih osoba. Objasnila je istovremeno i pojedina funkcionalna ograničenja invalidnih osoba, upozoravajući na spektar mjera i programa kojima se pomaže invalidima, a o kojima će brigu voditi i pravobranitelj za invalidne osobe. Smatra da osobito treba voditi računa o ujednačavanju prava i mogućnosti svih osoba, te o potrebi da društvo ulaže potrebna sredstva za njihovu rehabilitaciju i zaštitu. Takvim bi se pristupom uklonile još uvijek brojne barijere i pružila prilika za jednakim i ravnopravnim uvjetima. Nema dvojbe da je i aktualna Vlada prepoznala potrebu uspostave pravobranitelja za invalidne osobe. Time je istovremeno ocijenila, da se predloženom institucijom otvara mogućnost za realizaciju svih zakonskih mjera koje su i do sada postojale, ali je bilo poteškoća u njihovoj realizaciji. U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila

je zastupnica **Vesna Škulić**. Smatra da je o predloženom zakonskom tekstu trebalo govoriti i ranije, a ne prigodno i uoči predstojećih parlamentarnih izbora. Međutim, namjeravamo podržati predloženi tekst, ali ujedno ustrajati na pojedinim amandanima kojima se uklanjaju uočene slabosti i nepreciznosti. Upozorila je da pojedine najavljene mjere koje su trebale olakšati život invalidima nisu realizirane, a ponekad je provedba jednog od 270 različitih propisa kojima se regulira ova problematika spora, neučinkovita i neujednačena. Smatra ujedno da Vlada nije dovoljno senzibilizirana za probleme invalida, a državnim proračunom za 2007. godinu nisu osigurana sva potrebna financijska sredstva. Založila se za izjednačavanje prava svih osoba s invaliditetom, bez obzira na vrijeme, način i mjesto stjecanja invaliditeta. U ime **Kluba zastupnika HSU-a** govorio je zastupnik **Stjepan Kozina** koji je ocijenio da predloženi tekst formira bitne karakteristike Hrvatske kao demokratske države. Osvrnuo se i na međunarodne propise koje bi i Hrvatska trebala provoditi, a koji su posvećeni pravima invalida u svim segmentima života. Zatražio je uklanjanje brojnih arhitektonskih barijera, te prilagođavanje sredstava javnog prometa potrebama i mogućnostima invalidnih osoba. Osim toga, izuzetno je važno otvaranje i svijeta rada, te odvajanje sredstava kako bi i osobe sa invaliditetom mogle ravnopravno konkurirati za sva radna mjesta koliko je to moguće. Imajući na umu sve navedene probleme i izazove, moramo se složiti da je uspostava pravobranitelja za osobe sa invaliditetom opravdana i nužna, zaključio je zastupnik Kozina. U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorila je zastupnica **Ruža Tomašić**, koja je dala podršku predloženim mjerama. Upozorila je zatim na brojne slabosti i propuste kada je riječ o realizaciji zakonskih prava koje imaju osobe sa invaliditetom.

Dodatak na primanja za sve invalidne osobe

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je zastupnik **Dragutin Lesar** koji je konstatirao da se pretjeralo u imenovanju pravobranitelja za raznorazne potrebe. Osnovni problem vidi u činjenici da pravobranitelj ima savjetodavnu ulogu i ne raspolaže sa instrumentima da prisili institucije na poštivanje i provedbu zakona kojima se štite prava oko 439.000 invalidnih osoba. Upozorio je i na nekoliko slučajeva kršenja prava invalidnim osobama, a koji su poznati javnosti. Tako se primjerice ne može zaposliti invalidna osoba koja je završila vrlo zahtjevan studij, a takvih situacija ima sve više. Predložio je donošenje propisa o invalidskom dodatku, kojim bi se obuhvatila prava svih invalidnih osoba. U ime **Kluba zastupnika SDSS-a** govorio je zastupnik **Ratko Gajica** koji je uvodno potvrdio potrebu da država pruži veću skrb za prava invalidnih osoba. Postavio je međutim i neke dvojbe, upozoravajući da se pojedini teški problemi prvenstveno pokušavaju riješiti osnivanjem novih institucija. Time se zapravo traže dopunski mehanizmi koji će pratiti i po potrebi korigirati društvenu praksu i zaštitu nekih elementarnih prava za pojedine skupine građana. Na neke od iznijete prijedloge i ocjene osvrnuo se državni tajnik Adanić, ističući da su predloženi zakonski tekst podržale sve invalidske udruge. Podsjetio je ujedno i na novosti, jer se kao pilot-projekt uvodi institut osobnog asistenta za teške invalide. Nastavljeno je zatim sa izlaganjima predstavnika klubova, a riječ je dobila zastupnica **Ljubica Lalić**. Govoreći u ime **Kluba zastupnika HSS-a** zastupnica je upozorila da se predloženim mjerama zapravo stvara privid aktivnosti oko zaštite prava invalida. To je zapravo još jedno zamagljivanje problema jer niti jedan od predložene-

nih 28 članaka nije neka inovacija kojom će se riješiti postojeći problemi. Smatramo da bi samostalno tijelo pučkog pravobranitelja trebalo popuniti s pomoćnikom pravobranitelja za invalidne osobe, jer ćemo u protivnom doći u situaciju hiperinflacije pučkih pravobranitelja. Upozorila je na već poznate probleme i slabosti jer ova institucija pravne države ne raspolaže instrumentima kojima bi kaznila one institucije koje ne provode utvrđena zakonska prava. Prilikom reforme mirovinskog sustava došlo je do narušava-

nja zakonskih prava invalida rada koji su ostali bez zaposlenja, pa je potrebno sanirati i sve ranije propuste i probleme. Međutim, usprkos svim uočenim slabostima, Klub zastupnika HSS-a podržat će predloženi zakonski tekst u prvom čitanju, zaključila je zastupnica Lalić. Uslijedila je pojedinačna rasprava u kojima su riječ uzele zastupnice; **Ruža Lelić (HDZ)**, **Vesna Škuljić (SDP)**, **Ljubica Lalić (HSS)**, **Gordana Sobol (SDP)**, **Biserka Perman (SDP)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Ljubica Brdarić**

(SDP), **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)**, te zastupnik mr.sc. **Mato Arlović (SDP)**. Nakon izlaganja, predsjedavajući je zaključio raspravu najavljujući glasovanje u nastavku rada Sabora.

Na 25. sjednici Hrvatskog sabora koja je održana 27. travnja, zastupnici su većinom glasova: 94 "za", 2 "suzdržana" i 1 glasom "protiv", donijeli predloženi zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom.

V.Ž.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Uspostava sustava stalnog pribavljanja mlađeg i visokokvalificiranog osoblja

Zastupnici Hrvatskoga sabora su na 25. sjednici 18. travnja raspravljali o ovom zakonskom prijedlogu. Predloženim izmjenama detaljnije se uređuje postupak privlačenja, selekcije i odabira za prijam u službu novog osoblja, potpisivanje drugog ugovora za vojnike po ugovoru i dodjela prvog čina za kadete.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslužili smo se riječima predstavnika predlagatelja, ministra obrane **Berislava Rončevića**. Rekao je da se u petoj godini primjene Zakona o službi u Oružanim snagama RH pokazalo potrebnim neka od postojećih zakonskih rješenja dopuniti, odnosno izmijeniti radi kvalitetnije potpore daljnjoj reformi Oružanih

snaga, dodajući da je ovaj Zakon vezan i uz predložene izmjene i dopune Zakona o obrani.

Izmjenama se predlaže dodatno urediti: pribavljanje novog osoblja za vojnu službu, potpisivanje drugog ugovora za vojnike, prijam u službu i dodjelu časničkog čina kadetima, prijam ugovornih pričuvnika, zdravstvenu zaštitu djelatnih vojnih osoba, način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu, vojno-stegovni postupak i materijalnu odgovornost, raspoređivanje tijekom službe, upućivanje u inozemstvo, premještanje i zbrinjavanje izdvojenog osoblja, te nošenje vojne odore nakon prestanka službe.

Naglasio je da su nakon uspješno provedenog značajnog smanjenja djelatnih vojnih osoba ostvarene pretpostavke za postupno dostizanje odgovarajuće strukture osoblja

temeljene na sustavu stalnog pribavljanja mlađeg i visokokvalificiranog osoblja za potrebe Oružanih snaga.

Primarna zaštita kod vojnog liječnika

Radi boljeg uvida u zdravstveno stanje i bolje zdravstvene zaštite predlaže se da djelatne vojne osobe opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa.

Pripadnici hrvatskih Oružanih snaga mogu biti upućeni, prema važećem Zakonu o službi u Oružanim snagama, u mirovne operacije i druge aktivnosti u inozemstvo na rok od 12 mjeseci uz mogućnost produljenja roka za najviše 3 mjeseca. S obzirom na činjenicu da pripadnici Oružanih snaga sudjeluju

u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu uz osobni pristanak te da se u praksi javlja potreba za produljenjima duljim od mogućih 3 mjeseca i za njihovim ponovnim upućivanjem prije isteka zakonskog roka od 2 godine, izmjenom zakonskih odredaba predlaže se ublažavanje zakonskih ograničenja za navedeno sudjelovanje, rekao je ministar.

Po novom prijedlogu pripadnici hrvatskih Oružanih snaga, kada se vrate iz međunarodnih mirovnih misija, obvezni su umjesto sadašnjih 2 godine u službi u Republici Hrvatskoj provesti najmanje godinu dana, nakon čega mogu ponovno biti angažirani u nekoj mirovnoj misiji. Naime, postoji velik interes pripadnika hrvatskih Oružanih snaga za rad u međunarodnim mirovnim misijama i zahtjevi za brisanjem ikakvog vremenskog ograničenja. No, to se ne može prihvatiti, jer je "potrebno vrijeme oporavka i rada u postrojbi u Republici Hrvatskoj prije slijedećeg upućivanja u mirovne misije", obrazlaže ministar.

Programi zbrinjavanja izdvojenog osoblja

Osvrnuo se i na situaciju kada zbog interesa i potreba obrambenog sustava djelatnim vojnim osobama prestaje služba prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu. U tom je slučaju Ministarstvo obrane obve-

zno provesti program premještanja i zbrinjavanja izdvojenog osoblja koji će im olakšati ponovnu integraciju u civilni sektor. Upravo se predloženim izmjenama Zakona o službi u Oružanim snagama jasnije definira sadržaj tog programa.

Također, propisuje se mogućnost privremenog zadržavanja u djelatnoj vojnoj službi visokih časnika odnosno generala koji su ispunili uvjete za starosnu mirovinu. Naime, predlaže se davanje ovlasti Vrhovnom zapovjedniku da u slučaju iznimnih potreba službe, a u nedostatku kadra, može donijeti odluku o privremenom zadržavanju u službi navedenih visokih časnika.

Dodatno se i jasnije propisuje pravo umirovljenih časnika i dočasnika na službeno predstavljanje (primjerice umirovljeni generali), te pravo navedene kategorije osoba na nošenje vojne odore u svečanim prigodama.

Radi sprečavanja mogućih zlorab uporaba ovog prava, propisuje se mogućnost gubitka prava na nošenje vojne odore za umirovljene časnike i dočasnike koji svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga te kažnjavanje za prekršaj osoba koje neovlašteno nose vojne odore.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost podupiru donošenje ovog

Zakona, a na tekst Prijedloga zakona nemaju primjedaba.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi ministra **Rončevića**, predsjednik **Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost** predsjednik Odbora **Ivan Jarnjak** izložio je Izvješće Odbora o ovom zakonskom prijedlogu. Uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika. U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Krešimir Ćosić**. Istaknuo je da se Prijedlog koncentrira na personalna pitanja važna za razvoj Hrvatske vojske, dočasnika, časnika i vojnika te dodao da su ljudi temelj svake velike organizacije, a posebno kad je u pitanju sustav obrane i oružane snage jedne države. Centralno pitanje takve velike organizacije, posebice oružanih snaga je "kako dobiti najbolje, kako zadržati najbolje, kako stvoriti najbolje, jer najbolji su oni koji određuju kvalitetu, učinkovitost i sposobnost tog sustava". Zaključio je da će Klub podržati Prijedlog zakona jer on nudi nekoliko vrlo dobrih i kvalitetnih rješenja.

U pojedinačnoj raspravi govorili su **Andrija Hebrang (HDZ)** i **Mato Arlović (SDP)**. Zastupnici su **20. travnja 2007. godine većinom glasova, sa 87 glasova "za" i 4 "suzdržana" podržali Prijedlog zakona.**

S.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Pravni okvir za reformu Oružanih snaga

Zastupnici Hrvatskog sabora su na 25. sjednici (rasprava 18. travnja) su u prvom čitanju prihvatili predložene izmjene i dopune Zakona o obrani, kojima se nastavlja i učvršćuje reforma i modernizacija Oružanih snaga Republike Hrvatske.

O PRIJEDLOGU

Prijedlog zakona, uvodno je u ime predlagatelja, obrazložio ministar obrane **Berislav Rončević**. Istaknuo je da se predloženim tekstom detaljnije uređuje donošenje odluka o održavanju vojnih vježbi u zemlji i inozemstvu, te ustrojava Vijeće za obranu kao koordinativno tijelo. Osim toga, uvodi se mogućnost nepozivanja novaka na služenje vojnog roka, iako se ne ukida vojna obveza pa ni služenje vojnog roka kao zakonske kategorije. Istovremeno se otvara i mogućnost oslobađanja obveze služenja vojnog roka određenih kategorija policijskih službenika te svećenika i drugih vjerskih službenika. Fleksibilnije se uređuje i vojna obveza onih novaka koji borave u inozemstvu, te uvodi institut ugovorne pričuve. Radi podizanja ukupnih obrambenih sposobnosti u postupku približavanja euroatlantskim integracijama, sve se više javlja i potreba za sudjelovanjem postrojbi Hrvatskih oružanih snaga u međunarodnim vojnim vježbama. Ovim sudjelovanjem jačamo vlastite sposobnosti i dosižemo razinu interoperabilnosti s oružanim snagama drugih zemalja, istaknuo je ministar Rončević. Na sastanku NATO-saveza u Rigi 2006. godine, Hrvatska je prvi put dobila jasan vremenski okvir za buduće članstvo, a tom

je prilikom pozdravljen i napredak naše zemlje u podizanju obrambenih sposobnosti i jačanju ukupnog obrambenog sustava. Članice ove asocijacije namjeravaju 2008. godine uputiti i pozivnice svim onim zemljama koje ispunjavaju standarde za članstvo i koje su u mogućnosti pridonijeti euroatlantskoj stabilnosti i sigurnosti, zaključio je predstavnik predlagatelja.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovale su se i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani u prvom su čitanju podržali: **Odbor za zakonodavstvo**, **Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost**, te **Odbor za useljeništvu**.

RASPRAVA

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagatelja, otvorena je rasprava, a zastupnik **Ivan Jarnjak** obrazložio je stavove **Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost**. Budući da je Odbor ocijenio da se ovim zakonskim prijedlogom nastavlja daljnja reforma obrambenog sustava, jednoglasno je pružena puna potpora predloženim mjerama.

Stimulirati dolazak mladih i školovanih stručnjaka u Oružane snage

O predloženom zakonskom tekstu, u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je zastupnik dr.sc.

Andrija Hebrang. Konstatirao je da se reforma obrambenog sustava odvija u zadanim okvirima i novim okolnostima. Istovremeno se poduzimaju i mjere kojima se Republika Hrvatska prilagođava međunarodnim organizacijama i sudjelovanju u mirovnim akcijama koje predvodi međunarodna zajednica. Prepoznaju se i namjere da se učini iskorak prema profesionalizaciji vojske, te kvalitetnije realizira institut novčenja i vojne pričuve. Ocijenio je da se najveći dio poslova odnosi na smanjivanje brojnog sastava Oružanih snaga, te na privlačenje što kvalitetnijeg mladog i školovanog kadra. Budući da predloženi tekst pruža niz kvalitetnih rješenja, Klub zastupnika HDZ-a, podržat će ovaj Zakon prilikom glasovanja, zaključio je zastupnik Hebrang. Stavove i ocjene **Kluba zastupnika IDS-a** iznio je zastupnik **Damir Kajin**. On smatra da bi trebalo ukinuti služenje vojnog roka, dokumentirajući to i činjenicom da više od 50% mladića u Hrvatskoj služi civilni vojni rok. Hrvatskoj je potrebna mala, ali dobro uvježbana vojska profesionalaca koji će u okviru NATO-saveza štiti strateške interese Republike Hrvatske. Analizirao je zatim genezu sukoba na ovim prostorima koji su počeli 1991. godine, pribijavajući se ponovnog poticanja rata, ovaj put zbog interesa velikih sila. Zbog tih mogućnosti, Hrvatskoj je u interesu da postane članicom NATO-saveza i Europske unije. Na kraju izlaganja upozorio je da bi imenovanje glavnog inspektora vojske trebalo zadržati u rukama predsjednika Republike Hrvatske, a ne prepustiti ministru obrane, odnosno izvršnoj vlasti. Ne smiju se ujedno narušavati

ni ustavne odredbe Hrvatskog sabora, koji autonomno odlučuje o slanju oružanih snaga izvan Republike Hrvatske.

Prije nego što donesemo odluku o ukidanju obveze služenja vojnog roka, trebam osluhnuti neke procese koji se događaju u našem neposrednom susjedstvu, upozorio je zastupnik **Jozo Radoš**. Govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, ocijenio je da se radi o zakonu koji regulira važnu materiju, a koja je zbog svoga značaja već odavno trebala biti riješena. Podržao je predloženi zakonski tekst zalažući se za manje, ali dobro opremljene i uvježbane Oružane snage. Predložio je Ministarstvu obrane da u idućih nekoliko mjeseci uskladi i harmonizira sve komplementarne i strateške zakonske akte kojima se uređuje sustav i doktrina obrane Republike Hrvatske. U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je zastupnik **Ante Markov**. Analizirao je nazočnost pripadnika Oružanih snaga u Afganistanu unutar jedne vremenske dinamike, upozoravajući da se situacija dramatič-

no pogoršava. O stavovima **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je zastupnik **Pero Kovačević**. Analizirajući dosadašnji rad Vlade, zamjerio je što ovako važan akt donosi tek pri kraju svog mandata, pa prijedlog ima značajke promidžbenog izbornog zakona. Iznio je zatim model profesionalizacije iz Francuske i Italije, koje su ovaj proces obavile u okrilju i unutar gospodarski snažne ekonomije. Upozorio je da se kod nas čak 75% izdvajanja za Oružane snage troši na plaće i materijalne troškove, pa je razumljivo da nedostaje sredstava za modernizaciju i opremu vojske.

Raspraviti sve dvojbe oko ulaska Hrvatske u NATO-savez

Stavove **Kluba zastupnika SDP-a** iznio je zastupnik mr.sc. **Mato Arlović** koji je ocijenio potrebnim da se jedna tematska rasprava u Saboru posveti i pitanju ulaska Hrvatske u NATO savez. To je pitanje iznimno važno, jer se time osiguravaju sigurnosni interesi na ovom prostoru, ali u Europi. Zastupnik Arlović zatim

se kritički osvrnuo i na predloženi dokument, ukazujući na proceduralne propuste i ocjenjujući da se u nekim odredbama mijenjaju samo prijelazne i završne odredbe. Pojedine odredbe treba sagledati i sa aspekta Ustavne diobe nadležnosti Hrvatskog sabora, izvršne vlasti i Predsjednika Republike Hrvatske, kako bi se postigla što optimalnija rješenja u zaštiti interesa od nacionalnog značaja. U nastavku rasprave svoje ocjene o predloženom tekstu iznijeli su i zastupnici: **Zdravko Sočковиć (HDZ)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)**, te **Zvonimir Mršić (SDP)**, a završni osvrt iznio je ministar **Rončević**.

Predsjedavajući je zaključio raspravu, a u nastavku rada pristupilo se glasovanju. Zastupnici su na 25. sjednici, 20. travnja donijeli zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani. Za predloženi zaključak glasovalo je 86 zastupnika uz 4 "suzdržana" glasa.

V.Ž

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUSTAVU DRŽAVNE UPRAVE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Nastavlja se reforma državne uprave

Na 25. sjednici 18. travnja 2007. godine Hrvatski je sabor raspravljao o ovom zakonskom prijedlogu kojim se predlaže depolitizacija u sustavu upravljanja u državnoj službi, odnosno osigurava veća stručnost i profesionalizacija državne uprave.

O PRIJEDLOGU

Zakonom se predlaže depolitizacija u sustavu upravljanja u državnoj službi. Predlaže se, naime, izmjena statusa pomoćnika ministra, tajnika ministarstva, zamjenika državnog tajnika središnjih državnih ureda te

zamjenika i pomoćnika ravnatelja državnih upravnih organizacija, na način da se za navedene položaje, umjesto dosadašnjeg statusa državnih dužnosnika utvrdi status državnih službenika. Dosadašnji politički položaji prevode se u upravne položaje čime se osigurava veća stručnost

i profesionalizacija uprave. Predlaže se i promjena dosadašnjeg naziva "pomoćnik ministra" u naziv "ravnatelj", te utvrđuju poslovi državne uprave koje obavljaju Središnji državni uredi, i nadležnosti državnog tajnika Središnjeg državnog ureda, na način kako je to Zakonom o sustavu državne uprave uređeno za ministarstva i državne upravne organizacije. Ovim se zakonskim prijedlogom također predlaže usklađivanje s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina u dijelu koji se odnosi na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave.

RADNA TIJELA

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav i Odbor za zakonodavstvo poduprli su donošenje ovog Zakona, kao i **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** uz prijedlog da se pitanje odgovornosti uredi što preciznije i na jedinstven način, jer se i to izravno odražava na odnos prema obvezama kao i na učinkovitost rada. S tim u vezi upozoreno je na rješenje prema kojem je predstojnik ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odgovoran Vladi i čelniku tijela državne uprave nadležnom za odgovarajuće upravno područje, dok je u nekim drugim člancima predviđena odgovornost samo prema čelniku tijela državne uprave.

RASPRAVA

Ovim Zakonom Hrvatska nastavlja sa zakonodavnom inicijativom u pravcu reforme državne uprave, njezine profesionalizacije i depolitizacije, rekao je državni tajnik Središnjeg

državnog ureda za upravu **Antun Palarić**. Već spomenuta dosadašnja dužnosnička mjesta u predloženom zakonu postala bi službenička radna mjesta koja će se popunjavati temeljem javnog natječaja, a detaljnije se uređuju i modeli upravljanja središnjim državnim uredima.

Klub zastupnika SDP-a podržava svaku promjenu zakona koja će voditi učinkovitijoj državnoj upravi i njezinoj depolitizaciji, ali je pitanje pridonose li ove izmjene i dopune tome, rekla je **Ingrid Antičević-Marinović**. Predloženim je zakonom utvrđen novi status nekih dosadašnjih državnih dužnosnika, ali nisu precizirani rokovi kada će se to i dogoditi. Nije dobro rješenje da te državne službenike imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske jer se tako otvara jedan novi pravni put tj. Vlada Republike Hrvatske dobiva pravo donositi te odluke samim činom vladanja.

Ovim Prijedlogom, kao dio procesa reforme državne uprave i usklađivanja sa standardima Europske unije, predlaže se depolitizacija u sustavu upravljanja u državnoj službi i **Klub zastupnika HDZ-a** će ga podržati, podvukao je mr. sc. **Vlado Jelkovac**. Stavove **Kluba zastupnika HNS-a** prenio je **Nikola Vuljanić**. Nije potrebno, kaže, uvijek se u svemu pozivati na usklađivanje sa standardima EU-a nego nešto valja uraditi i za sebe. Pretpostavlja da je ovo jedan od takvih koraka koje prvenstveno poduzimamo radi nasamih da bi nam državna uprava funkcionirala onako kako želimo. Svakako je trebalo u Zakonu podvući crtu i reći tko su državni dužnosnici, a tko službenici, a ljudima koji su kao podobnici došli u vlast pružiti šansu da se dokažu kao stručnjaci jednako kao i svim drugim građani-

ma Hrvatske koji ispunjavaju zakonske uvjete za određen posao.

Potpuno je nebitno što će se ubuduće pomoćnik ministra nazivati ravnateljem kada sadržaj svake vlasti ostaje u naravi isti, a to je da pokuša provoditi vlastite projekte i programe, naglasio je **Ante Markov** u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. Pritom Markov ne misli da treba "ugasiti" profesionalnost, što više drži da je treba pojačati i stručnost dovesti u svezu s profesionalnošću. Zalaže se za normiranje onih odnosa u društvu koji neće utjecati na zadaću svake Vlade Republike Hrvatske da vlada. Svako normiranje koje bi bilo tome suprotstavljeno ne bi bilo u interesu hrvatske vlade i njezinih građana. Sve u svemu Markov naglašava kako ne bi trebalo ući u ovako precizno normiranje odnosa, i ujedno podsjeća da je Klub uvijek bio rezerviran kada je posrijedi normiranje odnosa koje je u životu i praksi, a posebno u vladanju, naprosto nemoguće normirati i vrednovati kriterijima koji su gotovo univerzalni.

EU je upozoravao Hrvatsku da treba provesti reformu državne uprave i pravosuđa, ali se o reformi državne uprave više ne govori jer je Hrvatska provela silne mjere i aktivnosti na unapređenju tog sustava, rekao je u završnoj riječi **Antun Palarić**. Predloženi zakon završava taj sustav glede profesionalizacije uprave.

Hrvatski je sabor 20. travnja 2007. godine prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave (76 "za", 10 "protiv"). Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni su predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O STUDENTSKOM ZBORU I DRUGIM STUDENTSKIM ORGANIZACIJAMA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Studentske organizacije na novim osnovama

Ovaj zakonski prijedlog, kojim se uvodi jednostavniji i transparentniji sustav studentskog predstavljanja i organiziranja, prošao je u Saboru prvo čitanje, iako je bio predložen za donošenje hitnim postupkom. Naime, sudionici opsežne rasprave na sjednici 29. ožujka, u prvom redu predstavnici oporbenih klubova, zahtijevali su da ga se, zbog potrebne dorade, uputi u redovnu proceduru. Smatraju, naime, da sva bitna pitanja u svezi s radom "studentskog parlamenta" i financiranja njihovih organizacija treba precizno definirati zakonom, a ne provedbenim propisima.

O PRIJEDLOGU

Novim Zakonom ukida se obvezno i automatsko članstvo studenata u Studentskom zboru koji postaje njihovo predstavničko tijelo (štiti njihove interese, sudjeluje u odlučivanju u tijelima visokog učilišta i predstavlja ih u sustavu visokog obrazovanja). Uspostavlja se jednostavniji i transparentniji sustav studentskog predstavljanja i organiziranja (umjesto brojnih delegacija studentskih predstavnika predviđeno je da u "studentski parlament" ulaze studenti izabrani s izborne liste). Dakako, za studentske predstavnike ne mogu se kandidirati studenti koji drugi put ponavljaju godine, ili koji u posljednje dvije godine studija nisu sakupili minimalno 60 ECTS bodova. Zakonom se, nadalje, definiraju studentske udruge, okviru pro-

vođenja studentskih izbora i financiranja rada studentskih organizacija. Među ostalim, uvodi se institucija studentskog pravobranitelja (imenovao bi ga Studentski zbor na vrijeme od godinu dana, s mogućnošću produženja mandata na još jednu godinu).

RADNA TIJELA

Donošenje ovog Zakona poduprta su nadležna radna tijela. Matični Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu, te Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav učinili su to bez primjedbi, dok se Odbor za zakonodavstvo založio za detaljnije reguliranje pravne prirode studentskog zbora te njegova odnosa prema studentskim udrugama i drugim organizacijama studenata.

RASPRAVA

Po riječima resornog ministra Dragana Primorca, koji se uvodno obratio zastupnicima, predloženim rješenjima se ne samo povećava kvaliteta studentskog predstavljanja, nego i zaštita njihovih prava. Osim toga, donošenje ovog Zakona trebalo bi pridonijeti i uspješnijoj integraciji hrvatskih visokih učilišta. Naime, ovlasti nadzora nad zakonitošću rada studentskog zbora i drugih studentskih organizacija, kao i njihov upisnik te ovlasti financiranja, prenose se na razinu visokog učilišta. Prvi put se predviđa raspisivanje javnih natječaja za financiranje studentskih programa, a rad studentskih udruga

i drugih organizacija može se financirati iz proračuna sveučilišta, veleučilišta ili visokih škola, od zaklada, fondacija i darovnica, udjela u prihodu pravnih osoba koje posreduju pri studentskom zapošljavanju, i dr. Dakako, rad studentskog zbora financirao bi se iz proračuna visokog učilišta na kojem djeluje. Na razini države ustrojava se Hrvatski studentski zbor, kao koordinativno tijelo studentskih zborova svih visokih učilišta. Postojanje tog tijela je izuzetno važno radi usklađivanja standarda, studentskih prava, i dr. kako bi uvjeti studiranja na svim visokoškolskim ustanovama u Hrvatskoj bili ujednačeni, napominje ministar. Spomenuo je i to da su donošenje novog Zakona, hitnim postupkom, podržali: aktualno vodstvo Studentskog zbora, brojne studentske udruge, visoka učilišta i Rektorski zbor (studenti su sudjelovali i u izradi zakonskog teksta). Za njegovu provedbu planirano je u ovogodišnjem Državnom proračunu oko 8 mln. kuna.

Klub zastupnika HDZ-a će glasovati za ovaj zakonski prijedlog jer je to jedan u nizu projekata ove Vlade, kad je u pitanju obrazovanje, izjavio je Franjo Arapović. Novi Zakon ne ograničava pravo studenata na slobodno udruživanje, jasno definira status studentskih udruga te jedinstvenu i transparentnu politiku njihova razvoja i financiranja, konstatira zastupnik. Napomenuo je i da u Klubu opravdavaju hitnu zakonodavnu proceduru, s obzirom na zahtjeve visokih učilišta da se

studentski izbori ubuduće održavaju početkom ljetnog, a ne zimskog semestra (dosadašnja praksa je bila loša).

Precizirati odredbe o financiranju

Jozo Radoš, predstavnik **Kluba zastupnika HNS-a**, je primijetio da se ta dinamika ove godine neće moći ostvariti. Naime, zakon će biti donesen oko 1. travnja, a rok za provedbu izbora je 120 dana. To znači da se izbori mogu održati najranije u lipnju ili u srpnju, pa nema razloga da se zakonska rješenja definiraju navrat-nanos (zakon bi trebao ići u redovnu proceduru). U nastavku je izrazio mišljenje da se njegovom primjenom u praksi ništa bitno neće promijeniti. Kao i dosad, u radu tijela studentskog zbora sudjelovat će uska skupina studenata (iako će svi biti biračko tijelo). Naime, izborne liste su kao mogućnost predviđene i postojećim zakonom, ali većinu studenata ne zanima što se događa na Sveučilištu. Da su više zainteresirani za to mogli bi pridonijeti i poboljšanje ukupnog stanja na Sveučilištu, pa i provedbi Bolonjskog procesa, kaže Radoš (svake godine se broj studenata povećava za četvrtinu, a to nadilazi naše prostorne i kadrovske mogućnosti).

Spomenuo je i sugestiju haenesovaca da bi Hrvatski studentski zbor trebalo definirati i kao predstavničko, a ne samo koordinativno tijelo studentskih zborova na visokim učilištima (nigdje ne piše da bi trebalo poticati i nastavne aktivnosti studenata). Zalažu se za preciznije reguliranje načina rada i sazivanja sjednica Studentskog zbora. Isto tako valja precizirati odredbe o financiranju rada studentskih udruga i drugih organizacija. Po mišljenju zastupnika HNS-a, nije pravedno ni to da troškovi međunarodne suradnje i poslovanja Hrvatskog studentskog zbora padaju na teret visokog učilišta pri kojem je njegovo sjedište.

Iako se s donošenjem ovog Zakona kasni **Klub zastupnika HSP-a** se također zalaže za redovnu proceduru, izjavio je **Pero Kovačević**. Naime, u stanci ove sjednice (od 30. ožujka do 18. travnja) ima dovoljno vremena da se popravi **pravna regulativa**, kako ne bismo dobili deklaratoran zakon. Primjerice, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata studentskih organizacija ne može se obavljati na temelju općeg akta. To pitanje mora biti detaljno razrađeno zakonom, kao i pravna zaštita. Nadalje, nije jasan status studentskih udruga i organizacija, budući da se ove prve osnivaju temeljem Zakona o udrugama, a to su dva pravna sustava. Po riječima zastupnika postoji mogućnost da se još na ovoj saborskoj sjednici donese cjeloviti zakon kojim će biti regulirana sva bitna pitanja u ovoj oblasti (npr. nadležnosti Hrvatskog studentskog zbora, financiranje i dr.), a ne da se sve prepušta pratećim propisima.

Po riječima **Valtera Poropata**, **Klub zastupnika IDS-a** podupire predloženi Zakon, s tim da se u sljedeća dva tjedna razriješe sporna pitanja. Mišljenja su, naime, da će ponudena rješenja olakšati studentima ostvarivanje njihovih prava. Slažu se s prijedlogom da se Hrvatski studentski zbor definira ne samo kao koordinativno, nego i predstavničko tijelo studentskih zborova visokih učilišta.

Potreban veći angažman studenata u javnom životu

Predloženi Zakon je dobrodošao, budući da je postojeći nejasan i pun nelogičnosti (predviđa kompliciran i netransparentan način organiziranja studenata) kaže dr.sc. **Zlatko Kramarić**, glasnogovornik **Kluba zastupnika HSLS-a**. Ponudena rješenja morala bi osigurati da se na našim sveučilištima počne aktivno vježbati demokracija (nakon 71. studentski pokret u Hrvatskoj je zamro).

Po njegovu mišljenju predlagatelj je dobro definirao ciljeve zakona, no ne osigura li se veći angažman studenata u političkom i javnom životu, ti se ciljevi neće ostvariti. Spomenuo je i konkretnu zamjerku svojih stranačkih kolega, da se predloženim u isti koš trpaju studentski zbor te studentske udruge i ostale organizacije koje nastaju dobrovoljnim udruživanjem. Zalažu se za to da se studentski zbor definira kao studentsko izborno predstavničko tijelo pomoću kojeg oni sudjeluju u upravljanju visokim učilištem (predstavlja cjelokupnu studentsku populaciju). Iz tih razloga iz naziva Zakona bi trebalo izostaviti riječ "drugim" studentskim organizacijama. Bilo bi logično - kaže - da zakonodavac propiše koja tijela ima Studentski zbor, a da se statutom samo regulira način njihova rada te imenovanja studentskog pravobranitelja. Predložio je da se razmotri mogućnost produženja mandata pravobranitelju te predsjedniku Studentskog zbora i njegovu zamjeniku, barem na dvije godine, jer se za godinu dana malo toga može napraviti.

U **Klubu zastupnika HSS-a** također smatraju da bi ovaj zakonski tekst trebalo uputiti u drugo čitanje, jer je nedorečen, kaže dr.sc. **Zvonimir Sabati** (iako su poboljšanja evidentna). Naime, previše toga se prepušta provedbenim propisima, a to bi moglo rezultirati šarolikim rješenjima od fakulteta do fakulteta. Primjerice, zakonodavac bi morao definirati sastav Studentskog zbora, bez obzira na statut. U Zakonu se puno govori o odgovornosti visokih učilišta ili njihovih čelnika, ali nije precizno normirana odgovornost članova studentskog zbora u slučaju neispunjavanja obveza. Pitanje je, također, je li najbolje normiran status, pa i odnos studenta i Studentskog zbora, odnosno udruge, i hoće li oni biti zainteresirani za sudjelovanje na izborima za članove tog tijela. Spomenuo je i prigovor haesesovaca, da je biračko pravo studenata utvrđeno

selektivno (ponavljači mogu birati, ali se ne mogu kandidirati). Ako je to želja predstavnika studenata mi se nećemo protiviti donošenju ovog Zakona, ali se nadamo da će predlagatelj prihvatiti prijedlog za drugo čitanje, zaključio je Sabati.

Studentskom pravobranitelju osigurati neovisnu poziciju

Klub zastupnika SDP-a podržava ideju da se studentsko predstavništvo i organiziranje uredi na drugačijim osnovama jer je dosad Studentski zbor bio prvenstveno političko tijelo, kaže **Marija Lugačić**. Dobro je da se studentski izbori ubuduće održavaju u ljetnom, a ne u zimskom semestru, ali to nije razlog za hitno donošenje ovog Zakona (već su prošli predviđeni rokovi). Od konkretnih prijedloga esdepeovaca spomenula je sugestiju da se u zakonu precizira da projekte provode studentske udruge, a ne Studentski zbor. Osim toga, treba naznačiti da krovna udruga studenata, Hrvatski studentski zbor, ima pravnu osobnost. Slažu se, inače, s prijed-

logom da se za studentske predstavnike mogu kandidirati samo oni koji redovito ispunjavaju svoje obveze, s tim da se ta odredba drugačije formulira (prema Bolonjskom procesu više nema sustava akademskih godina). Pozdravljaju i uvođenje institucije studentskog pravobranitelja, ali upozoravaju na to da mu zakonodavac mora zajamčiti neovisnost u radu i zaštititi ga od eventualnih pritisaka profesora. Iako nije idealan, ovaj zakon valja podržati (ipak je bolji od postojećeg) i pratiti njegovu primjenu, zaključila je zastupnica.

Sudeći po ekipi koja je došla braniti predložena rješenja predlagatelj iskazuje poštovanje prema ovom Visokom domu, primijetio je dr.sc. **Slaven Letica (nezavisni)**. Nažalost, od petnaestak sveučilišnih profesora koji sjede u saborskim klupama, svega ih je nekoliko nazočno u sabornici. U nastavku je napomenuo da je predloženi Zakon bitan korak naprijed u bogatoj tradiciji studentskog organiziranja u Hrvatskoj (u preambuli bi trebalo spomenuti "Hrvatsko proljeće" i ranije pokrete sveučilištaraca). Pozdravlja odredbu

o dobrovoljnom članstvu u Studentskom zboru, kao i opredjeljenje da u njihovu vodstvu budu redoviti i uspješni, a ne vječni studenti. Predložio je da se naziv predloženog propisa promijeni u "Zakon o studentskim udrugama", ili "Zakon o studentskom saboru i drugim vidovima organiziranja".

U pojedinačnoj raspravi su još sudjelovali: **Marija Bajt (HDZ)**, **Ante Markov (HSS)**, **Ivanka Rokсандić (HDZ)**, **Kruno Peronja (HDZ)**, **dr.sc. Zvonimir Sabati**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **mr.sc. Mato Arlović (SDP)**

U zaključnom osvrtu dr. sc. **Slobodan Uzelac**, državni tajnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa odgovarao je na primjedbe zastupnika.

U nastavku sjednice, 30. ožujka, uslijedilo je izjašnjavaње. Ishod - na prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a, Sabor je, većinom glasova (97 "za" i 1 "suzdržan") donio zaključak da je o predloženom Zakonu provedena rasprava u prvom čitanju.

M.Ko.

PRIJEDLOG ZAKONA O AUDIOVIZUALNIM DJELATNOSTIMA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 25. sjednici, raspravljali o Prijedlogu zakona o audiovizualnim djelatnostima.

Ovim Prijedlogom zakona uređuje se obavljanje, organiziranje i financiranje audiovizualne djelatnosti, poticanje hrvatskog stvaralaštva i distribucije te komplementarnih djelatnosti, a osobito zaštita audiovizualne baštine kao i promicanje hrvatskih audiovizualnih djela u zemlji i inozemstvu. Zakonom se posebno uređuje: osnivanje, ustroj, upravljanje i djelatnost Hrvatskog audiovizualnog centra; donošenje i pro-

vedba Nacionalnog programa promicanja audiovizualne djelatnosti; proizvodnja, promet i javno prikazivanje audiovizualnih djela; sprječavanje sukoba interesa pri raspodjeli javnih sredstava za poticanje audiovizualnog stvaralaštva; zaštita djece i mladeži od prikazivanja neprimjerenog sadržaja; zaštita i očuvanje audiovizualne baštine; osiguranje sredstava za poticanje audiovizualnih djelatnosti.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu i Odbor za informiranje, informa-

tizaciju i medije nemaju primjedbi na tekst Zakona.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a, govorila je zastupnica **Jagoda Majska-Martinčević**. Novi zakonski okvir potreban je jer je važeći Zakon o kinematografiji iz 1980. više praktički neprovediv uslijed potpuno različitih tehničkih ali i društvenih okolnosti. Ovim zakonom, nastavila je zastupnica, uredit će se organiziranje i financiranje audiovizualnih djelatnosti i njihovu distribuciju i promociju. Također će se stvoriti uvjeti za promo-

ciju hrvatske kulture kako u zemlji tako i u inozemstvu, te će se vratiti hrvatskom filmu onaj dignitet kojeg zaslužuje. Zastupnica je svoje izlaganje zaključila podrškom Prijedlogu zakona.

Slijedeći u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, govorio je zastupnik **Antun Kapraljević**. Rekao je kako će njegov Klub podržati donošenje ovog Zakona zbog njegove kvalitete i činjenice da ide po redovnom postupku. Sugerirao je da broj članova budućeg vijeća

bude neparan zbog lakšeg donošenja odluka.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a**, govorio je zastupnik **Antun Vujić**. Rekao je kako će SDP podržati ovaj Prijedlog zakona u prvom čitanju, no također je upozorio da bi u nekim dijelovima morao biti konkretniji. Zastupnik je posebno istaknuo pažnju pri kreiranju strukture i djelokruga audiovizualnog vijeća te njegovog odnosa s upravnim odborom kako bi ono kvalitetno i odgovorno obavljalo svoju ulogu.

Jedini u pojedinačnoj raspravi govorio je zastupnik **Andrija Hebrang (HDZ)**.

Zastupnici su, 20. travnja 2007. godine, većinom glasova, sa 84 glasa "za" i 1 "suzdržanim", prihvatili zaključak da se prihvata Prijedlog zakona o audiovizualnim djelatnostima, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja se šalju predlagatelju radi izrade konačnog prijedloga zakona.

A. F.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SIGURNOSTI U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Ispunjavanje preduvjeta za uključivanje u europsku željezničku mrežu

Zastupnici su na 25. sjednici, 22. ožujka raspravljali o Konačnom prijedlogu zakona o sigurnosti u željezničkom prometu.

Usvojenim Zakonom o sigurnosti u željezničkom prometu ovo područje se usklađuje sa sekundarnim izvorima prava Europske unije te se stvaraju uvjeti za daljnje restrukturiranje HŽ-a.

O PRIJEDLOGU

Obrazlažući zakonski prijedlog državni tajnik u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka **Dražen Breglec** rekao je da je prijedlog teksta novog Zakona u suglasnosti s novim domaćim zakonskim i podzakonskim rješenjima s područja željeznica te sa sekundarnim izvorima prava EU. U zakon su preneseni dijelovi materijalnih odredbi direktive o sigurnosti u željezničkom prometu kao i oblik direktive o interoperabilnosti sustava željeznice

za pruge velikih brzina i konvencionalne pruge. Temeljem Direktiva Europske unije predviđeno je ustrojavanje triju tijela: tijelo nadležno za sigurnost, istražno tijelo i tijelo nadležno za ocjenu prikladnosti uporabe pojedinih podsustava i opreme s aspekta interoperabilnosti.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za europske integracije te Odbor za pomorstvo, promet i veze nemaju primjedbi na tekst predloženog Zakona.

RASPRAVA

Pojava otuđivanja imovine

Prva u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, govorila je zastupnica **Alenka Košiča Čičin-Šain**. Upozorila je na izrazi-

to loše stanje u segmentu sigurnosti željezničkog prometa i neuspjehe u dosadašnjim pokušajima restrukturiranja HŽ-a. Pozivajući se na izvore koji su je kontaktirali u vezi s ovim problemima, zastupnica se osvrnula i na pojavu otuđivanja imovine koja je velik problem i, također, posredno utječe na sigurnost željezničkog prometa u cjelini. Predložila je uvođenje hijerarhije odgovornosti, tj. da se točno zna koji su rukovodioci odgovorni za koji sektor. Zastupnica je izlaganje zaključila prijedlogom da se osnuju i nezavisne inspekcije po uzoru na zemlje Europske unije.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je zastupnik **Ivan Vučić**. Naglasio je kako su Hrvatske željeznice osjetljivo pitanje za hrvatsko gospodarstvo. Uključene su u sustav međunarodnog prijevoza, što dodatno otežava restrukturiranje, ali se ono ipak provodi. Danas, dodao je, na željeznici radi 14 tisuća ljudi. Zastupnik je opovrgnuo navode

kolegice Alenke Košiče Čičin-Šain, te je najavio potporu Kluba zastupnika HDZ-a ovom zakonskom prijedlogu kojim će se ostvariti zakonodavne, institucionalne i funkcionalne pretpostavke za usklađivanje organizacijske i tehničke strukture sigurnosti željezničkog sustava u cjelini, kao i s propisima Europske unije u kojima se regulira područje sigurnosti željezničkog prometa kroz definiranje odgovornosti između sudionika u njemu.

Sporo restrukturiranje

Zastupnik **Mato Gavran** govorio je u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Uvodno je istaknuo da ovaj prijedlog samo zadovoljava formu, ali ne i sadržaj. Napomenuvši kako Klub zastupnika SDP-a podržava sve

integracije u željezničkom prijevozu, problem je ovim rješenjem što dovodi domaće operatere u inferiorn položaj, posebno kada se uzme u obzir sporost restrukturiranja. Zastupnik je također upozorio na starost voznog parka, neadekvatne prijelaze željezničkih pruga i njihova križanja sa cestama. Najavivši podršku ovom zakonskom prijedlogu, zaključio je da on ipak rješava samo formalne zahtjeve EU dok ga se operacionalno vrlo teško može provesti u predviđenom razdoblju.

Posljednji u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HSP-a**, govorio je zastupnik **Pero Kovačević** koji je upozorio, na temelju dokumentacije kojom raspolaže **Klub zastupnika HSP-a**, da je glavni cilj restrukturiranja HŽ-a, zapravo, pripremanje terena za privatizaciju

tog poduzeća. Podsjetio je, također, da Vlada još uvijek nije pripremila novi Zakon o privatizaciji, te koristi trenutno stanje za korake u smjeru daljnje rasprodaje državne imovine. Najavio je podnošenje interpelacije o ovom problemu, te je zaključio da Klub zastupnika HSP-a neće podržati ovaj Prijedlog unatoč mišljenju da bi on mogao riješiti neke od problema poslovanja Hrvatskih željeznica.

Završni osvrt dao je državni tajnik u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka **Dražen Berglec**.

Zastupnici su, 30. ožujka 2007. godine, većinom glasova, sa 91 glasom "za" i 4 "suzdržana", prihvatili Konačni prijedlog zakona o sigurnosti u željezničkom prometu.

A. F.

MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAV, POSLOVNIK I POLITIČKI SUSTAV I IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA

Predlagatelj: Mandatno-imunitetno povjerenstvo i Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav

Potvrđena ranija odluka Mandatno-imunitetnog povjerenstva

Većinom glasova zastupnici su na 25. sjednici 18. travnja, prihvatili zaključak Mandatno-imunitetnog povjerenstva i mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Ocijenjeno je da nije potrebno, po zahtjevu Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku, ponovno odlučivati o davanju odobrenja za pritvaranje i pokretanje kaznenog postupka koji se odnosi na **Branimira Glavaša**, zastupnika u Hrvatskom saboru.

O PRIJEDLOGU

Prije nastavka rada sjednice Sabora, predsjedavajući je obvezao predsjednika Mandatno-imunitetnog povjerenstva **Damira Sesvečana** da temeljem Poslovničkih odredbi sazove sjednicu tog radnog tijela. Trebalo bi raspraviti i odlučiti o stajalištu treba li Hrvatski sabor ponovno odlučivati o davanju suglasnosti, odnosno odobrenja za određivanje pritvora zastupniku **Branimiru Glavašu**. Za riječ se zatim javio

zastupnik **Pero Kovačević**. Iznoseći stavove **Kluba zastupnika HSP-a** konstatirao je da je zastupnik **Glavaš** protuustavno pritvoren. Zatražio je da se o navedenoj situaciji očituje i **Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav**. Istovremeno je zatražio očitovanje premijera **Ive Sander** oko najnovijih vijesti prema kojima je tužiteljica Haaškog suda **Carla del Ponte** umiješana u zataškavanje ratne odgovornosti Republike Srbije. Zastupnik **Damir Kajin** iznio je stavove **Kluba zastupnika**

IDS-a, ocjenjujući da odgovornost zastupnika Glavaša valja razmatrati odvojeno za slučajeve "garaža" i "selotejp". Smatra ujedno da treba sankcionirati i moguće ratne zločine prema civilima srpske nacionalnosti u Osijeku.

Zastupnik mr.sc. **Vladimir Šišljagić**, u ime **Kluba zastupnika HDSSB-a**, zatražio je da nadležna saborska tijela preispitaju raniju odluku Mandatno-imunitetnog povjerenstva vezanu uz pritvor zastupnika Glavaša. Ocjenjuje da je postupak bio je nezakonit, a osim toga ranija je odluka već konzumirana. Prilikom davanja iskaza, utvrđeno je da niti jedan od 147 svjedoka ne tereti Branimira Glavaša za zločine koji su se dogodili i koje nitko ne osporava. Predsjednik je potvrdio da predstoji sjednica Povjerenstva gdje se trebaju razriješiti sve navedene dvojbe. Ujedno je napomenuo da će obavijestiti premijera Sanadera oko inicijative zastupnika Kovačevića, te podsjetio na sadržaj njegove izjave kojom se već obratio široj javnosti. Ponovno je dao riječ zastupniku **Vladimiru Šišljagiću**, koji je zatražio očitovanje oko prijedloga Kluba zastupnika HDSSB-a da se u dnevni red po žurnom postupku uvrsti i rasprava oko preispitivanja odluke o suglasnosti za pritvor zastupnika Glavaša. Predsjednik Šeks je još jednom podsjetio da treba pričekati odluku Mandatno-imunitetnog povjerenstva, pa tek onda u slučaju potrebe odlučivati o uvrštavanju ove točke u dnevni red. Zastupnik **Ivan Drmić (HDSSB)** ocijenio je da je zastupnik Glavaš protuustavno i protuzakonito pritvoren, pa bi trebalo pokazati više angažiranosti oko što hitnijeg rada nadležnih saborskih tijela koja bi se trebala očitovati o cjelokupnoj situaciji.

Stajališta Odbora i Povjerenstva

U nastavku rasprave, nakon održanih sjednica **Odbora za Ustav**,

Poslovnik i politički sustav te Mandatno-imunitetnog povjerenstva, za riječ se prvi javio zastupnik **Šišljagić**, te podsjetio na ranije zahtjeve i očekivanja Kluba zastupnika HDSSB-a. Zamolio je ujedno da izvjestitelji obavijeste Hrvatski sabor o donesenim zaključcima. Ponovno je upozorio na neodrživost i nezakonitost odluke kojom je zastupnik Branimir Glavaš pritvoren te zatražio njegovo puštanje sve do donošenja pravovaljane odluke. Predsjednik Šeks je rezimirao sve postupke u vezi s radom Mandatno-imunitetnog povjerenstva i Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Istaknuo je da su mišljenja tih radnih tijela podijeljena zastupnicima u pisanom obliku. Ujedno je ocijenio da nema osnove za uvrštavanje točke kojom bi se preispitala odluka Hrvatskog sabora od 23. studenoga 2006. godine, jer niti jedan ovlašten predlagatelj nije u pisanom obliku zatražio takav postupak. Isto tako, na sjednicama radnih tijela ocijenjeno je da nema osnove za otvaranje rasprave o donesenoj odluci. Uvrštavanje te točke dnevnog reda može se tražiti ukoliko se u pisanom obliku dobije potpora jedne trećine zastupnika Hrvatskog sabora.

Potvrđena ranija odluka

Pozvao je zatim predsjednika **Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Dražena Bošnjakovića**, da iznese ocjene toga radnog tijela. Odbor je većinom glasova utvrdio mišljenje prema kojoj je odluka Hrvatskog sabora donesena na 23. sjednici, 22. studenoga 2006. godine, nakon rasprave o odluci Mandatno-imunitetnog povjerenstva, o davanju odobrenja za pritvaranje zastupnika Branimira Glavaša još uvijek na snazi. Zbog ovih okolnosti, Hrvatski sabor nije obvezan ponovno raspravljati o navedenom pitanju. Osim toga, konstatirano je da ovlašteno tijelo nije

uputilo Hrvatskom saboru nikakav novi zahtjev za odobrenje pritvora. Odbor drži da Hrvatski sabor nije nadležan za preispitivanje okolnosti je li zastupnik Branimir Glavaš pritvoren suprotno Ustavu i zakonu, već o tome odlučuju sudbena tijela u redovnom postupanju po pravnim lijekovima. Obrazložio je i izdvojenom mišljenje zastupnika dr.sc. **Slavena Letice (nezavisni)**, koji je ocijenio da je navedena odluka Sabora ipak konzumirana odlukom istražnog suca Županijskog suda u Osijeku te da je nadležno tijelo trebalo Hrvatskom saboru uputiti novi zahtjev za odobrenje pritvora.

Mišljenje **Mandatno-imunitetnog povjerenstva** iznio je njegov predsjednik **Damir Sesvečan**. Podsjetio je na tijek rasprave, ocjenjujući da razlozi izneseni u podnesku nisu opravdana osnova za ponovno odlučivanje o pritvaranju. Većinom glasova, zaključeno je da je Hrvatski sabor na sjednici održanoj 22. studenoga 2006. potvrdio odluku Mandatno-imunitetnog povjerenstva o davanju odobrenja za pritvaranje i pokretanje kaznenog postupka protiv Branimira Glavaša, a po zahtjevu Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku. Ocijenjeno je da nema razloga ponovo odlučivati o istoj odluci jer se radi o istom predmetu i kvalifikaciji kaznenog djela, o čemu je već odlučeno. Mandatno-imunitetno povjerenstvo ukazalo je na odredbu članka 23. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, koji određuje da je odobravanje pritvora obvezno zatražiti ovlašteno državno tijelo, a u ovom slučaju takav novi zahtjev nije upućen. Na kraju, Mandatno-imunitetno povjerenstvo stajališta je da za svaku fazu kaznenog postupka nije potrebno ishoditi novu odluku za pritvaranje, utvrdio je zastupnik Sesvečan.

Nakon iznijetih ocjena i zaključaka otvorena je rasprava, a prvi se za riječ u ime **Kluba zastupnika HSP-a** javio zastupnik **Pero Kovačević**. Smatra da su radna tijela tre-

bala donijeti odluku o zakonitosti i ustavnosti za postupak pritvaranja, a trebalo je zatražiti i mišljenje Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Zbog ranijih propusta potrebna nova rasprava o skidanju imuniteta

Zastupnik mr.sc. **Vladimir Šišljagić** iznio je stavove **Kluba zastupnika HDSSB-a** te ujedno podsjetio na institut imuniteta. Zatražio je da se zastupnici zaštite od eventualnih političkih progona, te točno utvrdi procedura skidanja imuniteta. U slučaju zastupnika Glavaša, ovaj postupak nije bio zakonit budući da je zahtjev pristigao od neovlaštenog državnog tijela. Upravo zbog ovih propusta, zatražena je ponovna rasprava i preispitivanje ranije odluke. Ujedno je upozorio na pojedine nezakonite postupke istražnih tijela, te istaknuo da zastupnika Glavaša ne tereti niti jedan iskaz od 147 ispitanih svjedoka. Ponovno se za riječ javio zastupnik **Pero Kovačević**. Upozorio je da ni istražni sudac ni izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku u ovom slučaju nisu podnijeli zahtjev za pritvorom. Trebalo bi poštovati proceduru i zakonitost, te ponovno raspraviti o pritvoru i zatražiti mišljenje Ustavnog suda. Zastupnik **Damir Kajin** iznio je stavove i ocjene **Kluba zastupnika IDS-a**. U kratkim je potezima opisao optužnicu koju je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo protiv sedmero okrivljenih. Svi se terete za ratni zločin

nad civilnim stanovništvom, uključujući i slučaj "selotejp". Zatraženo je produženje pritvora, zbog posebno teških okolnosti pod kojima je to djelo učinjeno. Smatra da o mogućoj krivnji optuženih treba odlučivati sud, pa treba podržati postupanje Državnog odvjetništva. Zastupnik **Ivan Drmić (HDSSB)** upozorio je da se više optuženika i sa sličnim optužbama brani sa slobode, dok je ova mogućnost uskraćena zastupniku Glavašu usprkos instituciji imuniteta. Takvi postupci upozoravaju da se teško narušava sudska praksa, a osim toga okončana je i istraga te ispitivanje mogućih svjedoka. Smatra ujedno da je prethodnim pritvaranjem već konzumiran postupak, pa bi nadležna državna tijela trebala ponovno uputiti zahtjev za eventualnim skidanjem imuniteta. Zastupnik dr.sc. **Slaven Letica (nezavisni)** upozorio je na pogreške i neprecizna tumačenja Mandatno-imunitetnog povjerenstva prilikom odlučivanja o skidanju imuniteta za zastupnika Glavaša. Nema nikakvog spora da je raniji formalni zahtjev već konzumiran, a osim toga bitno su se promijenile i okolnosti u samom postupku. Dodatna tumačenja u ime Kluba zastupnika HDSSB-a iznio je zastupnik mr.sc. **Vladimir Šišljagić**. Ne osporava potrebu da se istraže i sankcioniraju svirepa ubojstva civila u Osijeku. Međutim, ovakva su djela radili pojedini kriminalci, pa ne treba bacati ljagu na cjelokupni Domovinski rat i korektno postupanje nadležnih državnih struktura. Ponovno je konstatirao da nitko od 147 ispitanih svjedoka ne tereti

zastupnika Glavaša. Hrvatsko sudstvo trebalo bi i u ovom slučaju omogućiti obranu sa slobode, budući da se i pojedinim građanima srpske nacionalnosti u praksi omogućava takav postupak. Zatvaranje saborskog zastupnika u Osijeku obavljeno je protuustavno i protuzakonito, te bez odobrenja Hrvatskog sabora, zaključio je zastupnik Šišljagić. Nakon njegovog izlaganja, predsjedatelj je zaključio raspravu najavljujući glasovanje o zaključcima Mandatno-imunitetnog povjerenstva i Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav u nastavku rada Sabora. Što se tiče druge inicijative, kojom se traži mišljenje Ustavnog suda, već su poduzete određene inicijative od odvjetnika Branimira Glavaša. Prema članku 128. Ustava, Ustavni sud odlučuje povodom ustavnih tužbi protiv pojedinačnih odluka državnih tijela. Međutim, Hrvatski sabor kao najviše predstavničko tijelo, nije ovlašten tražiti mišljenje Ustavnog suda, zaključio je.

U nastavku rada 20. travnja glasovalo se o mišljenju nadležnih radnih tijela Hrvatskog sabora. Mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav prihvaćeno je većinom glasova: 77 glasova "za", 2 "suzdržana" i 4 glasa "protiv". Sličan ishod bio je i prilikom glasovanja kojim su prihvaćeni zaključci Mandatno-imunitetnog povjerenstva. Sa 78 glasova "za", 4 "suzdržana" i 4 glasa "protiv", prihvaćeni su i zaključci koje je predložilo Mandatno-imunitetno povjerenstvo.

V.Ž.

IZVJEŠĆE O PODUZETIM MJERAMA U VEZI S ONEČIŠĆENJEM ZRAKA IZ RAFINERIJE NAFTE SISAK U RAZDOBLJU 2004. - VELJAČA 2007.

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Slijedi rekonstrukcija i modernizacija zastarjelih postrojenja

Na 25. sjednici 20. travnja Hrvatski sabor prihvatio je Izvješće o poduzetim mjerama u vezi s onečišćenjem zraka iz INA Rafinerije nafte Sisak u razdoblju od 2004. do veljače 2007. godine, zajedno s predloženim mjerama.

O PRIJEDLOGU

Predsjedavajući je uvodno napomenuo da su izvješća dostavili Vlada Republike Hrvatske, Sisačko-moslavačka županija i grad Sisak. Pozvao je zatim ministricu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Marinu Matulović-Dropulić**, da obrazloži podnijeto Izvješće. Predstavnicu predlagatelja istaknula je da je zbog nastale situacije u Sisku od nadležnih tijela zatraženo izvješće o stanju zraka. Još 2004. godine u samom je gradu postavljena stanica za mjerenje kakvoće zraka, a sada su instrumenti postavljeni i uz samu rafineriju u Capragu, kako bi se neprekidno mogla provjeravati situacija. U Sisku je zrak I. , međutim u Capragu čak III. kategorije, pa bi trebalo spriječiti daljnje zagađenje koja dolaze iz INE, ali i od ostalih zagađivača poput Herbosa i Termoelektrane. Podsjetila je zatim na napore koje je poduzela Vlada da se u okviru nacionalnog programa sanira zagađenje zraka i obavi kompletna rekonstrukcija i modernizacija rafinerije. Treba istovremeno razlučiti i ocijeniti sve mjere koje su poduzele jedinice lokalne samouprave provodeći odredbe Zakona o zaštiti zraka. Uz kratkoročne, pla-

niraju se i dugoročne mjere zaštite, a cjelovita obnova završit će 2011. godine. Inspekcijskim mjerama utvrđene su obveze lokalne zajednice i županije, a ocijenjeno je da će situacija biti znatno bolja već u kolovozu kada se planira početak rada uređaja za odsumporavanje. Nema dvojbe da je odgovornost INE najveća i oni moraju poduzeti odlučne i radikalne mjere kako bi građani imali čisti zrak i okoliš, a radna skupina stručnjaka i ekologa pratit će sve navedene poslove na terenu. Uskoro slijede opsežni investicijski radovi i rekonstrukcija kompletnog postrojenja, pa će situacija biti znatno bolja i sigurnija. Posebnim zaključkom utvrđena je obveza grada Siska i Sisačko-moslavačke županije da svakih 6 mjeseci podnose izvješće Vladi Republike Hrvatske. Vlada će sve važne podatke dostavljati nadležnom saborskom odboru, zaključila je ministrica Matulović-Dropulić.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnice predlagatelja za riječ se u ime **Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša**, javio zastupnik mr.sc. **Marko Širac** predlažući prihvaćanje podnijetog izvješće. Konstatirao je ujedno da je Odbor kao matično radno tijelo razmotrio Izvješće o poduzetim mjerama u Sisku za navedeno razdoblje. Osim toga, analizirana su i izvješća o stupnju zagađenja koja su dostavljena od grada Siska i Sisačko-moslavačke županije. Između ostalih prijedloga, iznije-

ta je i sugestija da se u radnu skupinu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva uključe i predstavnici ekološke udruge EKO u Sisku. Zajedno s nadležnim institucijama i građani će tako moći nadgledati sve mjere radi poboljšanja kakvoće zraka na području Siska, kao i dinamiku radova na modernizaciji postrojenja INE u sisačkoj rafineriji. Nakon provedene rasprave, Odbor je jednoglasno predložio Saboru donošenje zaključka kojim se prihvaća navedeno izvješće, te obvezuje Vlada na dostavu polugodišnjih izvješća o rezultatima provedbe predloženih mjera.

Slijedi modernizacija Rafinerije Sisak

Predsjedavajući je zatim otvorio raspravu, a prvi je u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio zastupnik **Marko Širac**. Podnijeto izvješće o poduzetim mjerama u Sisku ocijenio je izuzetno kvalitetnim i prihvatljivim. Izdvojio je dva najvažnija aspekta u podnijetom materijalu, izdvajajući ekološku komponentu, te program modernizacije Rafinerije Sisak. Iznio je zatim rezultate o kakvoći zraka na području lokaliteta Caprag, upozoravajući na poduzete i planirane mjere kojima će se sanirati ova situacija. Nadležna inspekcijska tijela odradila su odličan posao, koristeći sve zakonske ovlasti koje su im bile na raspolaganju. Govorio je zatim i o predstojećim poslovima i modernizaciji Rafinerije Sisak, ističući da je za cjelokupnu akciju

osigurano oko 150 milijuna eura. Osim toga, u postrojenjima se neće više upotrebljavati sirovina koja sadrži više od 1% sumpora pa se može jamčiti znatno bolja kvaliteta zraka i ukupnog okoliša. Uz predloženo izvješće Klub zastupnika HDZ-a podržati će i mjere kojima se predlaže sanacija stanja, zaključio je zastupnik Širac. Zastupnik **Davorko Vidović** iznio je stavove i ocjene **Kluba zastupnika SDP-a**. Upozorio je na ozbiljnu situaciju u Sisku gdje zagađenje predstavlja veliku opasnost ljudima, ali i biljkama. Ocijenio je ujedno, da je podnijeto izvješće tek prvi korak koji se mora učiniti u sanaciji stanja. Sadašnja situacija je zapravo posljedica i rezultanta desetljećima duge tradicije neodgovornog odnosa prema okolišu, a zbog koncentracije industrijskih postrojenja u Sisku su posljedice vidljivije nego u ostalim dijelovima Hrvatske. I na nedavnom primjeru Karlovačke pivovare gdje je došlo i do gubitka života, vidimo da najveći problem zapravo leži u zastarjeloj i neprimjerenosti tehnologiji. Govorio je zatim i o zagađenjima i opasnostima koje prijete iz Herbosa i Termoelektrane u Sisku, tražeći od kompanije INE da uloži sva potreb-

na sredstva i dobit u rekonstrukciju i modernizaciju sisačke rafinerije.

Ne smije biti zataškavanja prilikom utvrđivanja odgovornosti

Za **Klub zastupnika HSS-a** govorio je zastupnik **Željko Pecek**. Smatra da se nadležne institucije nerijetko ponašaju neodgovorno, pa je zato i došlo do koncentracije sumpornog dioksida koja je nekoliko desetaka puta veća od dopuštene. Posljedice se najteže manifestiraju na zdravstvenom polju, pa na području Siska imamo znatno veću smrtnost od karcinoma u odnosu na ostale dijelove Republike Hrvatske. Odlučno se usprotivio bilo kakvom zataškavanju prilikom utvrđivanja odgovornosti, te se založio za snažnije financiranje potrebnih ekoloških projekata unutar proračuna gradova, općina i županija. Dobar je potez što smo u projekte uključili i predstavnike i aktiviste ekoloških udruga i što će saborski odbor kontinuirano i redovno dobivati sva izvješća o ovoj problematici, zaključio je zastupnik Vidović. U nastavku rasprave riječ su uzeli i zastupni-

ci: **Ivana Roksandić (HDZ)**, **Mato Gavran (SDP)**, **Željko Ledinski (HSS)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**. Kao zajednički naglasak koji je izvira iz svih istupa, čula su se kategorička zalaganja za primjenom postojećih zakonskih propisa, potrebom modernizacije svih zastarjelih postrojenja, a iznijeti su i statistički podaci koji upozoravaju na štete i posljedice uočene na biljkama i životinjama. Predsjedavajući se zahvalio svim zastupnicima na izlaganjima i zaključio raspravu.

Zastupnici su 20. travnja 2007. godine prihvatili Izvješće o poduzetim mjerama u vezi s onečišćenjem zraka iz INA Rafinerije Sisak u razdoblju 2004. do veljače 2007. godine s predloženim mjerama. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da svakih 6 mjeseci, a u iznimnim slučajevima i u kraćem roku dostavlja Odboru za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Hrvatskog sabora, Izvješće o rezultatima provedbe predloženih mjera. Sa 85 glasova "za", 3 "protiv" i 1 "suzdržanim", zastupnici su donijeli zaključak kojega je predložio upravo nadležni Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

V.Ž.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA ZA 2006. GODINU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Hrvatski je sabor o ovom Izvješću raspravljao 29. ožujka. U 2006. tijela javne vlasti primila su ukupno 4357 zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama, riješeno je 4140 zahtjeva, 93 nerišeno, 49 odbijeno a 173 ustupljeno nadležnim tijelima.

Nadzor nad provođenjem Zakona provodi Središnji državni ured za upravu, koji je i pripremio Izvješće. U odnosu na 2005. godinu, kada je zaprimljeno 4499 zahtjeva bilježi

se neznatan pad primljenih zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama, no 2004. bilo ih je 20 000.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav i Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina predložili su prihvaćanje Izvješća, dok **Odbor za informiranje, informatizaciju i medije** nije donio odluku jer su mišljenja članova ostala podijeljena. Naime, postavljeno je i pitanje potrebe uvođenja povjere-

nika za informiranje ali su iznesena dva suprotna stajališta.

U Hrvatskom saboru Izvješće je dodatno obrazložio državni tajnik Ureda **Antun Palarić**. Rapidni pad broja zahtjeva je vjerojatno zbog transparentnosti rada tijela državne uprave, uvođenja web stranica s informacijama koje građane zanimaju.

Dražen Bošnjaković izvijestio je da **Klub zastupnika HDZ-a** podržava Izvješće, koje je korektno napravlje-

no i da taj sustav mora biti ne samo djelotvoran, već i transparentan.

Nenad Stazić javio se u ime **Kluba zastupnika SDP-a** koji će u glasanju o Izvješću biti neutralan. Izvješće je samo statistika, ne i objektiv prikaz stanja i kritička analiza provedbe zakona. Potrebno je jedno nezavisno tijelo koje bi prosuđivalo je li javni interes jači od interesa da se neki podatak zaštiti od javnosti.

I **Nikola Vuljanić** smatra, a govorio je u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, da je Izvješće statistika bez stavova, prijedloga odnosno mišlje-

nja predlagatelja. Pad broja zahtjeva tumači time da su građani "skuzili" o čemu se radi, da ne dobivaju nikakve podatke koji bi ih zanimali. Čini se da se u Hrvatskoj može doći do svih podataka osim onih koji građane zanimaju. Prema Izvješću živimo u najboljem mogućem svijetu, imamo najbolju moguću i otvorenu vlast građanima, no ovaj Klub tako ne misli.

Ante Markov smatra, javljajući se u ime **Kluba zastupnika HSS-a**, da je ključno pitanje educiranje građana da znaju kako ostvariti svoja

prava na informaciju. Za daljnji razvoj toga treba utvrditi prioritete. Više će se znati kad se dobije u drugo čitanje zakon o zaštiti tajnosti podataka.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Vladimir Štengl (HDZ)**, **Kruno Peronja (HDZ)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **Mirjana Dido- vić (SDP)**, mr.sc. **Mato Arlović (SDP)**, **Antun Kapraljević (HNS)**. **Hrvatski je sabor 30. ožujka 2007. prihvatio ovo Izvješće (78 "za"; 17 "suzdržanih")**.

Đ.K.

PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU "NACIONALNOG DANA BORBE PROTIV RAKA DOJKE"

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Proglasen Nacionalni dan borbe protiv raka dojke - 7. listopada

Zastupnici su na 25. sjednici Hrvatskog sabora raspravljali o Prijedlogu odluke Vlade RH da se dan 7. listopada proglasi "Nacionalnim danom borbe protiv raka dojke", kao spomen na sve one žene koje nisu imale mogućnosti za pravovremeno liječenje te kao poticaj svim ženama u skrbi za rano otkrivanje bolesti, a time i očuvanje njihova zdravlja.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslužili smo se izlaganjem predstavnika predlagatelja, državnog tajnika u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi **Ante Zvonimira Golema**. Podsjetio je da se već više od pedeset godina u svijetu u listopadu označava "Međunarodni mjesec

u borbi protiv raka dojke", a prošle godine 7. listopada u Zagrebu i u većini gradova diljem Republike Hrvatske u akciji "5 do 12" preko tisuću žena podržalo je inicijativu za proglašenjem Nacionalnog dana za borbu protiv raka dojke.

Istaknuo je da u Republici Hrvatskoj od raka dojke godišnje oboli oko 2,5 tisuća žena od kojih je 50% u dobi između 50 i 60 godina života, a svaka treća žena oboljela od te bolesti i umire, tako da je 2005. godine umrlo 922 žena. Upravo s ciljem smanjenja smrtnosti od raka dojke u Republici Hrvatskoj, Vlada RH je 29. lipnja 2006. godine na poticaj Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi donijela Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke.

Navedenim programom, među ostalim, sve žene u dobi od 50. do

69. godine života kojih je u Republici Hrvatskoj nešto manje od 600 tisuća, jednom u dvije godine bile bi pozvane na mamografsko snimanje. Takav način ranog otkrivanja raka znači početak liječenja u ranoj fazi, a samim time daje veću mogućnost izlječenja. U skladu sa svim tim aktivnostima, Vlada RH predlaže Saboru da dan 7. listopada proglasi Nacionalnim danom borbe protiv raka dojke.

RADNA TIJELA

Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo podržava prijedlog Vlade RH, uvažavajući činjenicu da je rak dojke najčešća maligna bolest i vodeći uzrok smrtnosti od karcinoma u žena, a u Hrvatskoj se svake godine nažalost povećava

broj novooboljelih i umrlih. **Odbor za zakonodavstvo** također podupire donošenje Odluke.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi državnog tajnika **Ante Zvonimira Golema**, uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika. U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorila je **Doro-tea Pešić-Bukovac (IDS)**. Klub podržava Prijedlog, ali se ne slažu s predloženim datumom. Drže da iako je 7. listopada 2006. godine u Zagrebu kao i u još 33 grada diljem Republike Hrvatske u akciji "5 do 12" više od tisuću žena podržalo inicijativu za proglašenjem "Nacionalnog dana za borbu protiv raka dojke", "ta akcija sama po sebi nije dovoljno snažan događaj da bi upravo dan njenog održavanja bio proglašen kao datum obilježavanja dana borbe protiv raka dojke". Zastupnica je podsjetila da je na inicijativu Primorsko-goranske županije i u dogovoru s Ministarstvom zdravstva 27. srpnja 2003. godine pokrenuta akcija donošenja programa ranog otkrivanja karcinoma dojke kao probnog programa za Hrvatsku, a koji će se definirati u Primorsko-goranskoj županiji. Sam taj projekt počeo se testirati 1. listopada 2004. godine i završio je 1. travnja 2005. godine. Zastupnica smatra da bi upravo, 1. listopada, trebalo proglasiti Nacionalnim danom borbe protiv raka dojke pa predlaže da se promijeni datum iz Prijedloga.

Preventivni pregledi od 40. godine života

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Jagoda Martić (SDP)**. Klub zastupnika SDP-a podržat će ovaj Prijedlog Vlade RH. Zabrinjavajućim drže činjenicu da kada su u pitanju oboljenja od raka dojke, u Hrvatskoj imamo uzlaznu putanju za razliku od ostatka Europe gdje je ta putanja silazna. Martić je ustvrdila da je "broj oboljelih žena u Hrvatskoj počeo rasti kada se prestalo s prevencijom, a prevencija je prestala privatizacijom primarne zdravstvene zaštite". Klub drži da prvu bazičnu mamografiju treba napraviti oko četrdesete godine života, što znači da bi projektom Ministarstva zdravstva trebalo obuhvatiti i žene u dobi od 40. do 49. godina života, a ne samo žene u dobi od 50 do 69 godina.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Marko Turić (HDZ)**. Rekao je da je karcinom dojke najčešći karcinom kod žena, a godišnje umire oko 900 žena od te bolesti. Nažalost, Hrvatska je tako u gornjem dijelu ljestvice u Europi po broju umrlih. Naglašava da je najbolji lijek rano otkrivanje i prevencija. Klub podržava ovaj Prijedlog.

Ruža Tomašić (HSP) govorila je u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Zastupnici Kluba zastupnika HSP-a podržavaju Prijedlog, ali smatraju da se preventivni pregledi trebaju omogućiti svim ženama od 40. godine nadalje.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Antun Kapraljević**

(HNS). I ovaj Klub podržava Prijedlog, posebice znajući da je rak dojke najčešći zloćudni tumor žena.

Željko Pavlic (MDS) govorio je u ime **Kluba zastupnika PGS/SBHS-a i MDS-a**. Podržavaju ovaj Prijedlog i slažu se sa svima onima koji misle da će se ovom odlukom ostvariti ono najbitnije, s jedne strane senzibilizirati ukupna hrvatska javnost u borbi protiv raka dojke, a s druge strane povisiti osviještenost samih žena o obvezi i potrebi odaziva na redovite preglede dojki. Mišljenja su da cijeli sustav prevencije treba omogućiti i mlađim ženama, počevši od 40. godine života, a onima koje su u rizičnim skupinama preventivni pregledi trebaju započeti i ranije.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorila je **Ljubica Lalić (HSS)**. Napomenula je da je u borbi protiv ove opake bolesti najbitnije njeno rano otkrivanje, te edukacija žena kako bi se odazvale na preventivne preglede, pogotovo one u ruralnim sredinama, u kojima se preventivni pregledi moraju učiniti što dostupnijima.

Uslijedila je pojedinačna rasprava u kojoj su govorili: **Ruža Lelić (HDZ)**, **Slaven Letica (nezavisni)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Miljenko Dorić (HNS)** te **Mato Arlović (SDP)**.

Rasprava je zaključena 29. ožujka. Odluka je donesena 30. ožujka 2007. godine jednoglasno, sa 94 glasova "za".

S.Š.

PRIJEDLOG GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE, S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Širom otvorena vrata za ulazak Hrvatske u NATO

Na 25. sjednici Hrvatskoga sabora 28. ožujka zastupnici su raspravljali o Izvješću kojim se pruža uvid u stanje obrambenog sustava Republike Hrvatske, upravljanje obranom, napose u društvenu ulogu našega obrambenog sustava. U Izvješću su naznačeni intenzivni reformski procesi koji su se odvijali u 2006., usmjereni ponajprije u pravcu povećanja operativne sposobnosti Oružanih snaga, poboljšanja obrambenog upravljačkog procesa, provođenja prilagodbi za uključivanje u NATO i EU te ulaganja u kadrove za potrebe Oružanih snaga. Rasprava je okončana prihvaćanjem Izvješća.

O IZVJEŠĆIMA

Predstavljajući zastupnicima Izvješće, državni tajnik Ministarstva obrane **Mate Raboteg** za proteklu je godinu rekao da je bila jedna od najboljih godina u smislu pripreme obrambenog sustava i ostvarivanja organizacijskih uvjeta za usvajanje NATO standarda i priključenje Hrvatske Euroatlantskim integracijama pa se realno može očekivati da će 2008. Hrvatska dobiti pozivnicu za članstvo. "Širom smo otvorili vrata za ulazak Hrvatske u NATO, a to su nedavno potvrdili i NATO-ovi stručnjaci", nastavio je Raboteg. Lani je donesen jedan od temeljnih dokumenata strateškog obrambenog planiranja

- Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga 2006-2015. i provedbeni dokumenti koji operacionaliziraju provedbu tog plana. Naglasio je kako sigurnosno okružje te procjene prijetnji i rizika svjedoče o maloj vjerojatnosti konvencionalnih prijetnji, ali o povećanoj opasnosti od terorizma i širenja oružja za masovno uništenje. Iz takve prosudbe proizlazi razvoj specifičnih obrambenih sposobnosti. Raboteg je rekao da su proračunska izdvajanja za vojsku približena cilju od 2 posto BDP-a za potrebe obrane do 2010., ove godine to je 1,74%, a lani 1,69% i da se nastavlja smanjivati brojno stanje djelatnog osoblja. Trenutačno je, naime, u Oružanim snagama RH nešto manje od 24.000 djelatnih osoba (uključujući tu i civile), a cilj je do 2010. imati 16.000 djelatnih vojnih osoba, 2000 dragovoljnih ročnika i 8000 ugovorne pričuve.

RADNA TIJELA

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost predložio je Saboru da prihvati Vladino Izvješće.

RASPRAVA

U nastavku **Ivan Jarnjak** je izvijestio zastupnike o stavovima **Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost**.

Frizirano, lakirano i virtualno izvješće

Pero Kovačević je, u ime **Kluba zastupnika HSP-a**, rekao da je riječ o friziranom, lakiranom i virtualnom izvješću punom nedosljednosti i suprotnosti u odnosu na staro izvješće. Prigovorio je što Hrvatska još uvijek nema plan obrane, iako je Hrvatski sabor čak tri puta zaključio da se on mora donijeti, te ga je zanimalo tko će za to snositi odgovornost. Problem je i to što Vlada Republike Hrvatske bez znanja Hrvatskoga sabora poduzima aktivnosti vezane uz približavanje NATO-u.

Dr. sc. **Krešimir Čosić** je najavio da će **Klub zastupnika HDZ-a** dati potporu Izvješću jer je ono objektivno, cjelovito, izbalansirano, odgovorno i stručno i nije frizirano i lakirano. Izvješće je ocjena stvarnog stanja u Oružanim snagama s kojom možemo biti i nezadovoljni. Glede prigovora o nedovoljnim izdvajanjima za obranu, Čosić upozorava da država ima drugih prioriteta koje treba financirati. Uostalom, u vrijeme Domovinskog rata prioritet je bio stvaranje uvjeta za obranu i pobjedu u tom ratu pa se to iskazivalo i u strukturi državnog nam proračuna, dok su sve druge potrebe bile u drugom planu.

U izvješću se spominje čitav niz zakonskih prijedloga koji nikako da ugledaju svjetlost i konačno počnu provoditi u praksi poput izmjene i

dopune Zakona o obrani i Zakona o obalnoj straži, naglasio je **Ante Markov** u ime **Kluba zastupnika HSS-a** i založio za jačanje demokratskog nadzora nad Oružanim snagama. Iako se Hrvatska nalazi pred prijemom u NATO, u hrvatskoj javnosti o tome postoji veliko nerazumijevanje i neinformiranost, počesto namjerno kriva o ciljevima i ulozi NATO-a. Tu je i podatak da je od 1994/95. naovamo pao postotak onih koji podržavaju ulazak Hrvatske u NATO s nekih 60 do 75% na 35 ili 40%. Kako je moguće da su gotovo sve političke stranke ulazak Hrvatske u NATO označile kao jedan od glavnih međunarodnih ciljeva, a našim građanima to nije prioritet, tj. kako je došlo do nesklada u razumijevanju unutar iste teme. Založio se za organiziranje referenduma o tome, ističući da građani moraju imati razloga vjerovati da je NATO potreban Hrvatskoj, a to neće biti slučaj "ako im se u startu pokušava kazati da ne treba referendum". Referendum moramo raspisati da vratimo građanima povjerenje u NATO.

Referendum

Hrvatska bi trebala dobiti pozivnicu 2008., ali su hrvatski građani uvijek protiv svega, kaže **Damir Kajin** istupajući u ime **Kluba zastupnika IDS-a**. Smatra da niti jedna vlast neće raspisati referendum koji "sigurno ne bi prošao". No, bez

obzira na sve potrebno je donijeti jasna pravila pod kojima se ulazi u EU-u i NATO te objasniti ljudima što time dobivaju, a što gube. Za Kajina Izvješće nije sporno i može ga se prihvatiti, ali bi o njemu trebalo dugo i ozbiljno raspravljati.

Tijekom rasprave Kajin je spomenuo i izjavu koju je u svezi s referendumom dao predsjednik Hrvatskoga sabora **Vladimir Šeks**. Reagirajući, predsjednik **Šeks** je pojasnio u medijima izneseno stajalište kako dijeli mišljenje Predsjednika države i premijera da s ustavno-pravnog stajališta nije nužan referendum za NATO. Što se tiče političkog stajališta, to je već druga stvar, zaključio je **Šeks**.

Nedvojbeno je da se ovim izvješćem iznosi čitav niz statističkih, pravnih, političkih i drugih ocjena, procjena i podataka iz kojih je sasvim razvidno da je Hrvatska napravila značajan pomak na ovom području, i **Klub zastupnika SDP-a** će podržati izvješće, rekao je mr. sc. **Mato Arlović**. Napominje da referendum po Ustavu nije nužan, ali da postoje ustavne mogućnosti za njega. Od referenduma je još važnije pravodobno informiranje građana i otvaranje javne rasprave o NATO-u. "Ne vjerujem da postoji bilo koja ozbiljna politička opcija koja bi donijela odluku o NATO-u samo na osnovi odluke Sabora ako bi ispod 50% građana u svim anketama bilo za to da se priključimo tom Savezu", rekao je Arlović.

Nakon ovog izvješća dr. sc. **Slaven Letica (nezavisni)** rekao je da će mirnije spavati jer su alarmantne izjave bivšeg ministra obrane kako smo potpuno nesposobni nositi se s modernim ugrozama (vojnim, terorističkim i drugim) mnogim ljudima donijeli nemiran san. Glede Izvješća razlog njegovog mira više je baziran na prosudbi sigurnosne situacije u našem okruženju, a bilo bi mu drago, kaže, da su u Izvješću spomenuta i dva zadnja vojno okupirana područja u suvremenoj Europi- područje Svete Gere gdje se nalazi slovenska vojska, i Šarengradske ade gdje se nalazi srpska vojska. Ovakva bi izvješća, koristeći moderne anketne metode, trebala ispitati sociopsihološki, motivacijski i drugi aspekt djelovanja hrvatske obrane. U Izvješću nedostaju neki elementi npr. odnos javnog mijenja prema Oružanim snagama. U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su još dr. sc. **Andrija Hebrang (HDZ)**, **Pero Kovačević (HSP)**, **Jure Bitunjac (HDZ)** i **Ante Markov (HSS)**.

Sa 91 glasom "za", 4 "suzdržana" i 4 "protiv" zastupnici su 30. ožujka prihvatili Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj.

J.Š.

PRIJEDLOZI ODLUKA O RAZRJEŠENJU DIJELA DOSADAŠNJIH I IMENOVANJU DIJELA NOVIH ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 25. sjednici, raspravljali o prijedlozima odluka o razrješenju dijela dosadašnjih i imenovanju dijela novih članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Predlaže se razrješenje **Amira Hamzića, Ivica Klapana, Ivana Lasića, Branka Rafajca, Nike Vidovića i Ivana Prskala** dužnosti članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje zbog isteka manda-

ta. Također se predlaže imenovanje **Siniše Volarevića, Branka Rafajca, Vedrana Mornara, Ante Babića, Ivana Mišetića, Ivica Mudrinića i Mladena Žinića** za članove Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

U ime **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a i MDS-a** govorio je zastupnik **Željko Pavlic (MDS)**. Najavivši nepodržavanje ovih prijedloga kao i nepodržavanje rada samog Nacionalnog vijeća, zastupnik se osvrnuo na nove kriterije otvaranja privatnih i državnih visokoškolskih institucija i studijskih programa.

Naglasio je da bi se njihovim usvajanjem zaustavio policentrični razvoj Republike Hrvatske i one-mogućile brojne prednosti malih veleučilišta i sveučilišta širom Hrvatske.

Završni osvrt dao je državni tajnik u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa **Slobodan Uzelac**.

Zastupnici su, 30. ožujka 2007. godine, većinom glasova, sa 84 glasa "za", 7 "suzdržanih" i 1 "protiv", prihvatili prijedloge odluka o razrješenju dijela dosadašnjih i o imenovanju dijela novih članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

A. F.

PRIJEDLOZI ODLUKA O RAZRJEŠENJU DOSADAŠNJE PREDsjedNICE I DIJELA ČLANOVA I IMENOVANJU NOVOG PREDsjedNIKA I DIJELA ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ZNANOST

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 25. sjednici, raspravljali o prijedlozima odluka o razrješenju dosadašnje predsjednice i dijela članova i imenovanju novog predsjednika i dijela članova Nacionalnog vijeća za znanost.

Predlaže se razrješenje **Marije Ivezić** dužnosti predsjednice Nacionalnog vijeća za znanost, na osobni zahtjev, te razrješenje dužnosti članova Nacionalnog vijeća za znanost **Marijane Maksić, Nikole Jakšića, Ljiljane Kaliterne Lipovčak, Dalibora Marijanovića, Zvonimira Baletića i Krešimira Pavelića**.

Također se predlaže imenovanje **Krešimira Pavelića** predsjednikom Nacionalnog vijeća za znanost, te se za članove Nacionalnog vijeća za znanost predlaže imenovanje **Draženke Jurković, Hrvoja Sikirića, Frane Kršinića, Đure Miljanića, Vlaste Drevenkar i Darinka Bage**.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je zastupnik **Miljenko Dorić**. Upozorio je na nedovoljnu zastupljenost stručnjaka u ovom tijelu iz područja turizma, poljoprivrede, prometa, stranih jezika, informatičko-komunikacijskih znanosti i tehnologije koji su nužni

kako bi se rad ovog nacionalnog vijeća naslonio na strategiju razvoja Hrvatske.

U pojedinačnoj raspravi jedina je govorila zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**.

Zastupnici su, 30. ožujka 2007. godine, većinom glasova, sa 85 glasova "za" i 8 "suzdržanih", prihvatili prijedloge odluka o razrješenju dosadašnje predsjednice i dijela članova i imenovanju novog predsjednika i dijela članova Nacionalnog vijeća za znanost.

A. F.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA RADNE SKUPINE ZA PRIPREMU PROGRAMA OBILJEŽAVANJA "GODINE EDUKACIJE POTROŠAČA U REPUBLICI HRVATSKOJ"

Predlagatelj: Odbor za izbor, imenovanje i upravne poslove

Zastupnici su na 25. sjednici, 27. travnja raspravljali o Prijedlogu odluke o imenovanju članova radne skupine za pripremu Programa obilježavanja "Godine edukacije potrošača u Republici Hrvatskoj".

Predlaže se imenovanje predstavnika Hrvatskoga sabora, zastupnika

Krunoslava Markovinovića i Dragutina Lesara, za članove radne skupine za pripremu Programa obilježavanja "Godine edukacije potrošača u Republici Hrvatskoj".

Zastupnici su, 27. travnja 2007. godine, većinom glasova, sa 84 glasa "za", 4 "suzdržana" i 2 "protiv", prihvatili Prijed-

log odluke o imenovanju članova radne skupine za pripremu Programa obilježavanja "Godine edukacije potrošača u Republici Hrvatskoj".

A. F.

Protokolarne aktivnosti Predsjednika Hrvatskoga sabora

Predsjednik Hrvatskoga sabora Vladimir Šeks primio je predsjednika Republike Mađarske Lászla Sólyoma u sklopu službenog posjeta Republici Hrvatskoj

(Zagreb, 4. svibnja 2007.) Obojica dužnosnika su se složila da bilateralni odnosi Hrvatske i Mađarske mogu poslužiti kao primjer dobrosusjedstva i izvrsnih odnosa u regiji i šire. To potvrđuju brojni bilateralni susreti kao i zajedničke sjednice dviju vlada. Mađarska se snažno zauzima za što skoriji ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju i NATO, te joj u vezi s tim pruža konkretnu pomoć.

U razgovoru je posebno naglašena važnost parlamentarne suradnje s obzirom na ulogu parlamenta u procesu pristupanja Europskoj uniji, ali i kasnije, kad Hrvatska postane članica EU, kao što je to sada Mađarska.

Predsjednik Hrvatskoga sabora je u razgovoru s predsjednikom Republike Mađarske posebno naglasio koliko je važno da se pokrene postupak za sklapanje ugovora o prekograničnoj suradnji jedinica lokalne i regionalne samouprave kojemu će biti cilj poticanje i jačanje suradnje lokalnih i regionalnih jedinica dviju država. Također je izrazio nadu u ubrzanje radova s mađarske strane koji će omogućiti povezivanje s prometnim koridorima Vb i osobito Vc. Mađarski predsjednik naglasio je da osobno podržava te projekte, napomenuvši kako Europska unija pridaje veliko značenje prekograničnoj suradnji te za nju izdvaja znatna sredstva iz svojih fondova.

Predsjednik Sabora Vladimir Šeks održao govor povodom otvaranja 10. sastanka šefova država i vlada Procesu suradnje u jugoistočnoj Europi (SEECP)

(Zagreb, 11. svibnja 2007.) Predsjednik Šeks u svom je govoru kao glavni izazov u regiji istaknuo daljnje razvijanje i jačanje načela slobode i demokracije. "Naša je zadaća prepoznati veličinu izazova pred kojima stoji europski jugoistok, te u trenucima kad i Europa i svijet usvajaju nove standarde, osigurati iskorak i promjenu i u svojim državama", kazao je Šeks.

"Skrb o budućnosti našeg dijela Europe više nije neka vanjska obveza ili interes drugih, već izvorna i autentična potreba i nesporni znak zrelosti regije", rekao je poručivši da "nije svrha regionalne suradnje da se države jugoistočne Europe stope u nekakvu asocijaciju ovog dijela Europe, već je svrha usvajanje i promicanje europskih vrijednosti u okviru regionalne suradnje".

Govoreći o parlamentarnoj dimenziji suradnje, istaknuo je nužnost da se slijedi glas naroda i birača, koji su se "jasno opredijelili u prilog europskih standarda i

Sudionici 10. sastanka šefova država i vlada Procesu suradnje u jugoistočnoj Europi (SEECP)

takvog sutrašnjeg europskog jugoistoka, koji će biti potpuno spreman i sposoban u cijelosti pridružiti se novoj, proširenoj, slobodnoj i demokratskoj Europi”.

Pred državama regije, kazao je predsjednik Šeks, je zadaća cjelovitog promišljanja svoje nove uloge u Europi, te razrada mogućih novih načina djelovanja i suradnje u interesu jačanja političke i demokratske zrelosti. ”Čvrsto vjerujem da stojimo na pragu novog doba i da su europeizacija i modernizacija dva ključna načela kojima se moramo rukovoditi”, zaključio je u govoru na summitu SEECP-a predsjednik Hrvatskoga sabora.

Predsjednik Hrvatskoga sabora Vladimir Šeks boravio u uzvratnom posjetu Norveškoj

(Oslo, 21. svibnja 2007.) ”Ovaj posjet je u funkciji jačanja daljnjih bilateralnih i prijateljskih odnosa te jačanja operativnih veza između Hrvatskog sabora i norveškog parlamenta”, rekao je Šeks dodavši da ”želimo da se ojača suradnja Odbora za poljoprivredu, vanjske poslove i europska pitanja, te da se norveška iskustva i

Norveški parlament

znanja prenesu Hrvatskoj”. Norveška će prenijeti Hrvatskoj svoja iskustva u pregovorima s Europskom unijom, prvenstveno o pitanjima ribarstva i poljoprivrede, a čvrsto podupire hrvatsko nastojanje da postane nestalna članica Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, rekao je predsjednik norveškoga parlamenta Thorbjorn Jagland.

”Imamo zajedničke interese i možemo podijeliti iskustva u pregovorima s EU-om, osobito u području poljoprivrede i ribarstva. Ta su pitanja bila važna za Norvešku i mislim da su ribarstvo i poljoprivreda bili glavni razlog zbog čega nismo na referendumu dobili potporu Norvežana za članstvo”, rekao je Jagland. Prema njegovim riječima, ”Norveška cijeni hrvatsku ulogu u regionalnoj suradnji, a podupire i njezino nastojanje da postane nestalna članica Vijeća sigurnosti UN-a”. Predsjednik norveškoga parlamenta kaže da među norveškim poslovnim ljudima vlada veliko zanimanje za Hrvatsku, a svake godine je turistički posjeti i 70 000 Norvežana.

Nakon razgovora s predsjednikom norveškog parlamenta predsjednik Hrvatskoga sabora Vladimir Šeks je bio u audijenciji kod norveškoga kralja Haralda V.

Predsjednik Sabora susreo se s norveškim ministrom vanjskih poslova Jonasom Gahrom Storeom

(Oslo, 22. svibnja 2007.) Prema riječima norveškog ministra, Norveška želi stabilnu i bogatu Hrvatsku u regiji koja se sada kreće prema stabilnosti. ”Jedva čekamo dan kad će nam Hrvatska postati partner u NATO-u i s kojom ćemo tijesno surađivati i u gospodarstvu, kulturi i vanjskim poslovima”, rekao je ministar Jonas Gahr Store.

Protokolarne aktivnosti saborskih dužnosnika

POTPREDSJEDNICI HRVATSKOGA SABORA

Potpredsjednica Hrvatskoga sabora Đurđa Adlešić primila je u službeni posjet zastupnicu iračkog parlamenta Alu Talabani u okviru njezinog studijskog posjeta Hrvatskom saboru

(Zagreb, 24. travnja 2007.) Tema sastanka, kojem su nazočile predsjednica i potpredsjednica Odbora za ravnopravnost spolova Gordana Sobol i Karmela Caparin, bio je položaj žena u parlamentima dviju zemalja s naglaskom na ukupnu uključenost žena u politiku na lokalnoj i državnoj razini.

Zastupnica u iračkom parlamentu Ala Talabani informirala je hrvatske parlamentarke o sastavu žena u iračkom parlamentu te ih je upozнала s

radom ženskog kluba unutar parlamenta. Istaknula je da su sve žene u tom tijelu iz različitih političkih stranaka složne glede razvoja civilnog društva i uspostave trajnog mira

u Iraku. Obje strane bile su suglasne oko mogućnosti povezivanja žena iz različitih parlamenata kako bi se uzajamno pomagale i razmjenjivale iskustva o ženama u politici.

Potpredsjednica Hrvatskoga sabora Đurđa Adlešić u razgovoru sa zastupnicom iračkog parlamenta Alom Talabani

SABORSKI DUŽNOSNICI

Predsjednik Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Hrvatskoga sabora Dragutin Pukleš i predsjednik Odbora za poljoprivredu i šumarstvo Božidar Pankreć sa članovima Odbora primili su u radni posjet izaslanstvo Komisije za vanjsku trgovinu i carine Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

(Zagreb, 9. svibnja 2007.) U uvodnom dijelu sastanka istaknuta je parlamentarna suradnja kao nužna komunikacija za uspostavljanje prijateljskih i gospodarskih odnosa dviju susjednih država.

Razgovaralo se i o mogućnostima otklanjanja carinskih barijera, te o problemu izvoza poljoprivrednih proizvoda u ljetnim mjesecima na koje se žale poljoprivrednici i gospodarstvenici BiH. Bilo je riječi i o posljedicama Ugovora o slobodnoj trgovini čije su potpisnice Bosna i Hercegovina i Hrvatska, te o konzekvencama budućeg ratificiranja Ugovora CEFTA 2006.

Članovi saborskih odbora suglasili su se kako je najbolji način za rješenje problema visokog vanjskotrgovinskog deficita BiH, a tako i Hrvatske, podizanje ukupne konkurentnosti gospodarstva.

Predsjednik Odbora za europske integracije Neven Mimica sa članovima Odbora primio je u službeni posjet delegaciju Odbora za poslove Europske unije Državnog zbora Republike Slovenije

(Zagreb, 23. svibnja 2007.) Sastanak je imao za cilj međusobnu razmjenu mišljenja po pitanju bilateralnih odnosa dviju zemalja, a posebice oko približavanja Hrvatske Europskoj uniji. U nastavku je istaknuo kako se Slovenija kao punopravna članica Europske unije u cijelosti zauzima za skori ulazak Hrvatske u članstvo EU.

Predsjednik Odbora za europske integracije Neven Mimica sa članovima Odbora primio je u službeni posjet delegaciju Odbora za poslove Europske unije slovenskog parlamenta

Predsjednik Odbora za europske integracije Hrvatskog sabora Neven Mimica upoznao je slovensko izaslanstvo s aktualnom situacijom oko usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Predviđa se da će Hrvatska do kraja ove godine otvoriti najveći broj poglavlja te da bi do kraja 2008. godine proces oko usklađivanja zakonodavstva trebao biti zaključen. Ukazao je na problem s kojim se susreću zemlje članice EU, a odnosi se na institucionalnu krizu unutar same Unije, dodavši kako pretpostavlja da će spomenuti problem biti

riješeno do ulaska Hrvatske u EU. Zaključeno je da otvorena bilateralna pitanja oko razgraničenja dviju država ni na koji način ne mogu narušiti sveukupne dobre odnose Slovenije i Hrvatske.

Predsjednik Odbora za vanjsku politiku Gordan Jandroković i članovi Odbora razgovarali s delegacijom Odbora za poslove Europske unije slovenskog parlamenta

(Zagreb, 23. svibnja 2007.) Središnja tema sastanka bili su bilateralni odnosi Republike Hrvatske i Republike Slovenije koji su ocijenjeni prijateljskima. Sugovornici su se složili kako postoji nekoliko otvorenih pitanja, dijelom naslijeđenih iz prethodne zajedničke države, koji se trebaju riješiti kontinuiranim dijalogom dviju strana. U tom smislu predložen je i aktivniji angažman parlamentarnih predstavnika.

U okviru razgovora o Europskoj uniji, slovensko izaslanstvo najavilo je daljnju potporu Hrvatskoj u procesu pristupanja, posebno u 2008. godini kada Slovenija preuzima predsjedanje EU-om. Sugovornici su se složili da je europska perspektiva za države jugoistočne Europe jamac stabilnosti čitave regije.

Predsjednik Odbora za vanjsku politiku Gordan Jandroković i članovi Odbora

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Dunja Hergula (protokolarne aktivnosti Predsjednika Sabora), Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

TAJNICE REDAKCIJE: Danica Baričić, Gordana Petrović

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora